

Biuletyn Informacyjny

Kompetencje przyszłości

Transfer wiedzy

Innowacje

Komercjalizacja

Przedsiębiorczość

Doradztwo

Rozwój regionalny

Szkolenia na zamówienie

Zrównoważony rozwój

Internacjonalizacja

MŚP

Uczenie się przez całe życie

Cyfryzacja

Zdrowie w pracy

Unia Europejska

Fundusze strukturalne

Projekty międzynarodowe

Własność intelektualna



Ponad 30 lat w Łodzi i regionie



Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości jest organizacją pozarządową (NGO) o charakterze non-profit założoną w 1990 roku. Jej fundatorami byli: prof. Jerzy Dietl, senator RP oraz Uniwersytet Łódzki, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, Łódzkie Towarzystwo Gospodarcze.

Misją FRP jest przyczynianie się do rozwoju gospodarczego kraju, w szczególności regionu łódzkiego, poprzez rozwijanie ducha przedsiębiorczości, integrację środowiska biznesu oraz prowadzenie działalności edukacyjno-doradczej (szkolenia, seminaria, usługi doradcze i informacyjne). Fundacja należy do Krajowej Sieci Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU) oraz do Krajowej Sieci Innowacji (KSI). W 2002 roku FRP uzyskała status organizacji pożytku publicznego.

FRP realizuje jako partner lub koordynator krajowe i dofinansowane ze środków Unii Europejskiej międzynarodowe projekty m.in. z dziedziny zarządzania, nowych trendów w kształceniu, współpracy nauki z biznesem, rozwoju innowacyjności.

Od 2008 roku FRP jest ośrodkiem Enterprise Europe Network, największej sieci działającej na rzecz rozwoju i umiędzynarodowienia małych i średnich przedsiębiorstw.

Organami Fundacji są:

Zgromadzenie Fundatorów

Rada Fundacji

Zarząd Fundacji



***Prof. dr hab. Jerzy Dietl**
1927-2021
Inicjator i założyciel Fundacji*



***Prof. dr hab. Jan Jeżak**
Przewodniczący Rady Fundacji*



***Prof. dr hab. Tomasz Domański**
Członek Rady Fundacji*



***Dr Kazimierz Kubiak**
Członek Rady Fundacji*



***Prof. dr hab. Stefan Lachiewicz**
Członek Rady Fundacji*



***Dr Zbigniew Świdorski**
Członek Rady Fundacji*



Dr Ewa Sadowska-Kowalska

Prezes zarządu FRP

Dr Małgorzata Kurzyniec-Sikorska

Członek zarządu FRP



Danuta Marszałkowska

Sekretarz Rady Fundacji

Zespół Fundacji:

Małgorzata Bujacz
Zuzanna Banasiak
Katarzyna Ciach
Barbara Czapska
Dagmara Janicka
Łukasz Kielan
Krzysztof Kucharski
Natalia Ogrodniczak-Kowalska
Zbigniew Pawlak
Małgorzata Radomska
Przemysław Sarski

**Ośrodek Enterprise Europe Network
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
im. Prof. Jerzego Dietla**

90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 86
tel. 42 630-36-67 / faks 42 632-90-89
e-mail: fundacja@frp.lodz.pl



Wszystkie teksty zawarte w Biuletynie Informacyjnym mogą być przedrukowane wyłącznie po uzyskaniu zgody redakcji.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich zmiany i redagowania.

Wydawca:

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
im. Prof. Jerzego Dietla
90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 86

Biuletyn Informacyjny jest wydawany przez Ośrodek Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości im. Prof. Jerzego Dietla w Łodzi i współfinansowany przez Komisję Europejską ze środków programu Single Market Programme (SMP COSME) na lata 2022 – 2028 oraz ze środków budżetu państwa (Ministerstwo Rozwoju i Technologii) w ramach rządowego programu wieloletniego pn. *Udział Polski w części COSME Programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy oraz statystyk europejskich (Program na rzecz jednolitego rynku) w latach 2022 – 2028.*



**Ministerstwo
Rozwoju i Technologii**

Sylwetka Założyciela
Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi
Profesora Jerzego Dietla **4**

Prof. Jerzy Dietl **7**
Wpływ rozwiązań instytucjonalnych
na przedsiębiorczość

Prof. Jan Jeżak **11**
Przedsiębiorczość motorem rozwoju gospodarki
oraz źródłem bogactwa społecznego

Kronika FRP **14**

Projekty FRP **18**

Międzynarodowa mobilność
i rozwój przedsiębiorczości **28**

Działalność ośrodka EEN przy Fundacji Rozwoju
Przedsiębiorczości im. Prof. Jerzego Dietla **30**

EEN - Finansowanie **33**

Międzynarodowe spotkania kooperacyjne **34**

BIULETYN DOSTĘPNY ON-LINE

www.frp.lodz.pl/biuletyn-een

Redakcja: dr Ewa Sadowska-Kowalska
dr Małgorzata Kurzyniec-Sikorska

Zdjęcia: Materiały własne FRP

Okładka: Witold Tranda

Skład: Katarzyna Ciach

SYLWETKA ZAŁOŻYCIELA FUNDACJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W ŁODZI — PROFESORA JERZEGO DIETLA



Urodzony 28.04.1927 r. w Inowrocławiu. Od 1929 r. mieszkał w Poznaniu, gdzie ukończył szkołę podstawową. W roku 1939 deportowany z rodziną do Ostrowca Świętokrzyskiego, gdzie ukończył 4 klasy szkoły średniej w ramach tajnego nauczania, równocześnie trudnił się handlem. Od 1943 r. należał do AK obwodu opatowskiego, okręgu radomsko-kieleckiego „Jodła” — (pseudonim „Kruk”). Aresztowany, ostatni rok spędził w więzieniach i obozach w Niemczech. Po zakończeniu wojny wrócił do Poznania, gdzie ukończył szkołę średnią, a następnie Akademię Handlową. Udzielał się społecznie w zarządzie „Caritas Academica”. W 1946 r. został aresztowany za udział w manifestacjach studentów poznańskich solidaryzujących się ze strajkującymi studentami Krakowa po wydarzeniach 3 maja.

Od 1947 do 1967 r. był asystentem, adiunktem, docentem, kierownikiem zakładu oraz prodziekanem i dziekanem w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu.

W 1967 r. przeniósł się na Uniwersytet Łódzki i na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym pełnił funkcje kierownika Katedry oraz Instytutu. Po ukończeniu 70 lat, w dalszym ciągu wykładał na Uniwersytecie Łódzkim, pracując na 1/3 etatu, aż do 2003 r. W tym czasie objął stanowisko profesora w Wyższej Szkole Biznesu — National Louis University w Nowym Sączu, gdzie prowadził wykłady do 2006 r. Od września 2000 r. pełni funkcję Zewnętrznego Egzaminatora w Akademii Leona Koźmińskiego, a od 2003 r. jest także członkiem jej Rady Powierniczej.

W 1958 r. doktoryzował się w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu. Stopień naukowy docenta (dr hab.) uzyskał w 1961 r. na Wydziale Handlu Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie. Od 1962 r. był docentem, od 1971 r. — profesorem nadzwyczajnym, a od 1978 r. — profesorem zwyczajnym.

Studia uzupełniał w latach 1959/1960, w czasie półrocznego pobytu w Institute of Social Studies w Hadze, a następnie w Paryżu oraz w 1962 r. w związku z badaniami prowadzonymi w ramach FAO w Rzymie, a następnie Brukseli.

Od 1980 r. należał do „Solidarności”, gdzie był ekspertem i doradcą, a także działał w strukturach opozycji. W okresie stanu wojennego zabroniono mu prowadzić zajęcia ze studentami. Był członkiem Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie. Działał w Kościelnym Komitecie Organizacyjnym, mającym na celu utworzenie fundacji wspomagającej polską wieś. Brał udział w rozmowach „Okrągłego Stołu”. W latach

1989–1991 był senatorem RP, pełniąc funkcje: przewodniczącego Nadzwyczajnej Komisji Senackiej dla Legislacji Ekonomicznej, zastępcy przewodniczącego senackiej Komisji Gospodarki Narodowej oraz członka senackiej Komisji Spraw Zagranicznych. Reprezentował Senat w wielu negocjacjach i konferencjach, głównie o charakterze międzynarodowym w Polsce i za granicą. Często wygłaszał referaty, m.in.: w Komisji Europejskiej w Genewie, w Parlamencie Europejskim w Strasburgu, Singapurze oraz Malezji.

W latach 1990–1992 był m.in. członkiem Rady Ekonomicznej przy Radzie Ministrów, a od 1995 do 2001 r. — członkiem The US-Europe Poland Action Commission, Center for Strategic and International Studies w Waszyngtonie.

W różnych okresach uczestniczył w kilku komitetach PAN (m.in.: Ekonomiki Rolnictwa, Badań Rejonów Uprzemysławianych, Nauk o Zarządzaniu, Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Nauk Ekonomicznych) oraz przewodniczył różnym radom naukowym instytutów i fundacji. W latach 1991–1992 był ekspertem OECD w Paryżu w sprawach edukacji, a w latach 1992–1993 — delegatem MEN w Komitecie Badań Naukowych.

Od 1991 r. do 1999 r. uczestniczył w Radzie do spraw Polsko-Amerykańskiej Wymiany Naukowej (Fullbright Commission), Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych (1997–1999), Państwowej Komisji Akredytacyjnej oraz Społecznej Komisji Akredytacyjnej Stowarzyszenia Edukacji Menedżerskiej „Forum” (od 1995 r.). W latach 2001–2005 był członkiem Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Działal w kilku radach naukowych, m.in.: Instytutu Handlu Wewnętrznego, Instytutu Żywności i Żywności, Instytutu Śląskiego w Opolu, Instytutu Koniunktur i Cen, Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN oraz Europejskiego Instytutu Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego.

Udzielał się w European Society for Opinion and Marketing Research, European Marketing Academy. Piastował funkcję członka komitetów redakcyjnych wydawnictw i czasopism krajowych oraz zagranicznych.

Był współzałożycielem i prezesem Łódzkiego Towarzystwa Gospodarczego, założycielem i fundatorem Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (1991 r.) i przewodniczącym jej rady (do 1992 r.).

Prof. Jerzy Dietl do grona założycielskiego Fundacji zaprosił Uniwersytet Łódzki, Łódzką Izbę Przemysłowo-Handlową oraz Łódzkie Towarzystwo Gospodarcze. Prof. Jerzy Dietl *jako Wielkopolanin, a ponadto ekonomista, był przekonany, że to właśnie działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości stanowią podstawowy warunek rozwoju ekonomicznego i społecznego naszego kraju. Uważał też, że trzeba szybko uruchomić oddolne obywatelskie działania na rzecz popierania przedsiębiorców*. W tamtym okresie, jak wspomina: *trudno było oczekiwać pomocy od biznesu, gdyż to właśnie my mieliśmy wspierać przedsiębiorców i menedżerów. Konieczne więc było pozyskanie finansowania z zewnątrz oraz zainicjowanie świadczenia odpłatnych usług, które mogłyby pomóc w finansowaniu realizacji naszej misji*¹.

Według Profesora Jerzego Dietla — *Fundacja doskonale łączyła funkcję edukacyjną oraz integracyjną środowiska przedsiębiorców, poprzez organizację spotkań: Klubu Przedsiębiorczości (1992–1996) oraz Forum Przedsiębiorczości (od 1996 do dzisiaj — 2017)*. Spotkania te odgrywały ważną rolę w budowaniu prestiżu Fundacji oraz upowszechnianiu wartości związanych z przedsiębiorczością. Forum Przedsiębiorczości było miejscem spotkań i debaty przedsiębiorców z wybitnymi ekonomistami reprezentującymi gospodarkę, z przedstawicielami władzy oraz instytucji międzynarodowych. Fundacja, przez organizację tego typu spotkań, dążyła również do integracji bardzo podzielonego środowiska biznesu. Budowanie prestiżu Fundacji i jej relacji zewnętrznych było związane w bardzo dużym stopniu z osobą jej Założyciela. Jego szerokie kontakty krajowe i zagraniczne stwarzały realne szanse na zapraszanie do Fundacji wybitnych gości. Prelegentami Fundacji byli profesorowie wyższych uczelni, przedstawiciele rządu oraz przedsiębiorcy: prof. Leszek Balcerowicz; prof. Zbigniew Brzeziński; premierzy: prof. Marek Belka i Jan Krzysztof Bielecki; minister Andrzej Olechowski; minister Witold Modzelewski; prof. Hanna Gronkiewicz-Waltz; komisarz UE — dr Janusz Lewandowski; mer Lyonu — Michel Noir; prezesi Giełdy Papierów Wartościowych: dr Wiesław Rożucki, dr Lesław Paga oraz wielu innych.

Szczególnym wyróżnieniem dla Forum Przedsiębiorczości była wizyta w Fundacji Premier Wielkiej Brytanii lady Margaret Thatcher, która przyjęła zaproszenie do bycia honorowym członkiem Klubu Przedsiębiorczości FRP.

Prof. J. Dietl był członkiem rad nadzorczych: Polsko-Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości, Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej „Countertpart Fund” (1991–1995). Od 1991 r. jest prezesem Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości w Łodzi, zajmującej się głównie pomocą stypendialną dla młodzieży akademickiej.

W 1975 r. był wizytującym profesorem w Turku School of Economics and Business Administration w Finlandii. Prowadził wykłady gościnne i seminaria w ponad 40 uniwersytetach w Polsce i za granicą.

Prezentował swoje prace na licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych. Wiele konferencji organizował i w licznych uczestniczył jako przewodniczący lub członek komitetów programowych.

W ramach kierowania Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości inicjował różne konkursy dla młodzieży szkół wyższych i średnich oraz pełnił funkcje przewodniczącego lub członka sądów konkursowych. Przewodniczył komitetowi redakcyjnemu serii „Przedsiębiorczość” w PWN. W jej ramach, dzięki wsparciu Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości, wydano ponad 130 książek (autorów polskich oraz zagranicznych).

Publikowany dorobek wynosi przeszło 500 pozycji, w tym kilkanaście książek oraz ok. 100 artykułów w periodykach zagranicznych.

W swojej działalności naukowej początkowo zajmował się rynkiem rolnym. Interesował go szczególnie wpływ zmian w otoczeniu rolnictwa na zachowanie się gospodarstw rolnych. Równocześnie zainteresowania jego koncentrowały się na szeroko ujętej problematyce marketingu. Początkowo dotyczyły one różnych dziedzin handlu, z tego zakresu opublikował dużo własnych oraz współautorskich prac, zarówno w kraju, jak i za granicą. Wiele studiów opartych było na oryginalnych badaniach empirycznych.

¹ Dwaście lat Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości we wspomnieniach Prof. zw. dr hab. Jerzego Dietla, „Biuletyn Informacyjny” FRP, Nr 66 (numer specjalny), styczeń 2011.

Był pierwszym naukowcem, który spopularyzował w Polsce orientację marketingową przedsiębiorstw. W tej dziedzinie warta odnotowania jest jego współpraca międzynarodowa, której plonem było wiele artykułów w periodykach zagranicznych.

W końcowym okresie dominacji komunistycznej zajął się problemami etycznymi w gospodarce. Ze względu jednak na cenzurę, swoje przemyślenia mógł publikować jedynie za granicą. Do tematyki tej powrócił na krótko po odzyskaniu niepodległości.

W czasach „Solidarności” zajął się transformacją społeczno-ekonomiczną, publikując swoje studia w Polsce i za granicą.

W ostatnim okresie, w związku z działalnością społeczną i prowadzeniem Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości, zajął się wyższą edukacją ekonomiczną.

Kierował wieloma badaniami zespołowymi, a także brał w nich udział. Wykonywał liczne ekspertyzy i konsultacje dla przedsiębiorstw oraz organizacji gospodarczych i społecznych. Wypromował 29 doktorów, których prawie wszystkie dysertacje zostały opublikowane w formie książek, a większość byłych doktorantów uzyskało stopnie profesorskie. Włączał do badań studentów, a szczególnie swoich magistrantów, których miał przeszło 300.

Otrzymał liczne odznaczenia i nagrody, w szczególności: Krzyże: Odrodzenia Polski — Kawalerski, Officerski oraz Komandorski z Gwiazdą; medale i odznaki różnych uczelni wyższych krajowych i zagranicznych, m.in. w 2004 r. Medal Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego oraz stowarzyszeń; odznaczenia kilku województw, miast i urzędów centralnych Polski; nagrody naukowe różnych instytucji, w tym głównie rektorów i ministra odpowiedzialnego za szkolnictwo wyższe; nagrodę „Przedsiębiorczość dla Rozwoju Społecznego” Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga (1998). 14 maja 1997 r. został mu nadany stopień Doctor Honoris Causa Uniwersytetu Jean Moulin Lyon III we Francji.

W 2016 r. otrzymał Doktorat Honoris Causa Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Informacje publikowane:

1. *Encyklopedia Popularna PWN*, PWN, Warszawa 1993, s. 178.
2. *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 7, PWN, Warszawa 2002, s. 176.
3. B. Gregor, *Profesor Jerzy Dietl wybitny naukowiec, nauczyciel i wychowawca kilku pokoleń studentów oraz młodej kadry naukowej, społecznik*, [w:] *Drogi dojścia do gospodarki konkurencyjnej. Materiały na sympozjum z okazji 70-lecia urodzin Profesora Jerzego Dietla*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1997, s. 5–21.
4. M. Bajer, *Dietlowie*, Forum Akademickie 2000, nr 6, s. 44–45.

Życiorys opracowany na podstawie informacji otrzymanych z Akademii Leona Koźmińskiego zebranych z okazji przyznania Profesorowi Jerzemu Dietlowi doktoratu Honoris Causa w roku 2016.

Tekst opublikowany w:

Przedsiębiorczość – Innowacyjność – Konkurencyjność. Polskie doświadczenia na tle innych krajów, pod red. T. Domańskiego. Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódź 2017, s. 11.

Wydanie z okazji 25-lecia Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi oraz 90-lecia Założyciela Fundacji — Profesora Jerzego Dietla.



WPŁYW ROZWIĄZAŃ INSTYTUCJONALNYCH NA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ*

Jerzy Dietl

Bardzo dziękuję Organizatorom tego spotkania za umożliwienie mi skierowania do Pań i Panów paru słów, a także wyrażenia podziękowania za Państwa obecność na tym spotkaniu. Chciałbym zainteresować słuchaczy warunkami instytucjonalnymi w Polsce dla przedsiębiorczości. Interesuje mnie ich wpływ dla średniego i długiego okresu. Pragnę bowiem wyeliminować oddziaływanie zmiennych związanych z koniunkturą ekonomiczną.

Ograniczę się do kluczowych słów – istotnych pojęć w tej dziedzinie. Są nimi: wolność, konkurencja, bogactwo, prawo oraz zaufanie.

1. Zaczniemy od WOLNOŚCI

Umożliwia ona aktywizację przedsiębiorczości, opartą na innowacyjności. Warunkiem jej jest prywatna własność. R. Pipes wskazuje, że od czasów Magna Charta Libertatum w 1215 roku walka z koroną miała na celu ograniczenie prawa króla do nakładania podatków i zagwarantowania obywatelom własności ziemi. Było to równoznaczne z uzyskiwaniem osobistej wolności, a z czasem demokracji parlamentarnej¹.

Negatywnie oceniam obecne spowolnienie procesów prywatyzacji i w znacznej części wstrzymanie reprivatyzacji, a także często akcentowaną potrzebę podniesienia roli państwa w gospodarce (sektor państwowy 23% PKB). Polska jest obecnie jednym z najbardziej zetatyzowanych krajów wśród demokracji europejskich. Proces ten podlega istotnemu pogłębieniu w imię kłamliwej i szkodliwej dla społeczeństwa argumentacji o potrzebie repolonizacji naszej gospodarki, roli inwestycji państwa dla innowacji oraz niezbędności własności państwowej w tzw. strategicznych obszarach gospodarki. Dodać trzeba, że niestety, nie tylko u nas rola sektora państwowego uległa zwiększeniu. O ile na początku XX stulecia sektor państwowy krajów zachodnioeuropejskich oraz Stanów Zjednoczonych konsumował nieco ponad 10% PKB, to w latach osiemdziesiątych prawie 50%, a nawet 70% - w przypadku Szwecji².

Etatyzacja, powiązana z interwencją państwa, naraża życie ekonomiczne na największe jego choroby.

Po pierwsze, tłumi indywidualizm i kierowanie się interesem jednostkowym w działalności gospodarczej, który zapewnia wyższą wydajność oraz rozwój innowacji. Nawet J. M. Keynes w Ogólnej Teorii, zalecając w określonych stadiach cyklu koniunktury interwencję państwa, wyrażał równocześnie obawę, że spowoduje to ograniczenie indywidualizmu. Pamiętajmy, że poszerzanie kompetencji rządu zawsze zawiera w sobie ziarno despotyzmu.

Po drugie, etatyzm i w jego rezultacie erozja gospodarki skłania do negatywnej propagandy względem prywatnego sektora. Przykładem może być stwierdzenie obecnego naczelnika naszego państwa, że przedsiębiorcy złośliwie teauzuryzują środki pieniężne nie inwestując. Warstwa przedsiębiorców, stanowiąca największą wartość dla rozwoju każdego kraju, jest w pogardzie dla opresyjnej władzy.

Po trzecie, następuje polityzacja życia gospodarczego, wyrażająca się między innymi w rozdawnictwie stanowisk gospodarczych posłusznym wykonawcom, nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji fachowych i często też etycznych.

Po czwarte, spółki Skarbu Państwa, są nakłaniane do finansowania różnych form działalności społeczno-gospodarczej³.

Po piąte, deficytowe przedsiębiorstwa państwowe są ratowane ukrytymi dotacjami, niezgodnymi z prawem UE⁴.

Po szóste, etatyzacja generuje korupcję i nepotyzm.

Po siódme, sprzyja szkodliwym praktykom przejmowania kierownictwa w spółkach kapitałowych (OFE).

Po ósme, mają tu ponadto miejsce różne formy ręcznego sterowania.

Po dziewiąte, degeneruje rynek na skutek wprowadzania praktyk monopolistycznych.

* Tekst wygłoszony 7 kwietnia 2017 z okazji 20-lecia FRP.

¹ R. Pipes, *Własność a Wolność*, Wydawnictwo Literackie MUZA S.A., Warszawa 2000.

² F. Fukuyama, *Budowanie państwa. Władza i ład międzynarodowy w XXI wieku*, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2005, s. 17.

³ Przykładem polityzacji przedsiębiorstw państwowych oraz pozbawiania ich „ducha przedsiębiorczości” jest polecenie nadawania reklam w TVP oraz Polskim Radiu, których niska atrakcyjność grozi powiększaniem ich deficytu.

⁴ Tytułem ilustracji, można tu wskazać na pomoc państwa udzielaną bezprawnie polskim kopalniom węgla kamiennego. Przekroczyła ona 1 mld EURO. Istnieje obawa, że Unia Europejska nakaze zwrot tej pomocy. Zagrozi to utworzonej ostatnio Polskiej Grupie Górniczej, która zresztą w 2016 roku poniosła 350 mln złotych strat (GW, 14.11.2016 r.). W tym świetle pogląd M. Morawieckiego, że zasoby finansowe spółek Skarbu Państwa sfinansują w znacznej części jego program inwestycyjny sumą 230 mld złotych do 2030 roku należy włożyć między bajki. Podobnie nierealne wydają się zapowiadane zwiększenie efektywności zarządzania majątkiem państwowym.

Po dziesiąte, ograniczane jest prawo własności (np.: ustawa o obrocie ziemią). Ponadto dodać można, że wątpliwe będzie przyznawanie dotacji przez UE spółkom Skarbu Państwa.

2. Przejdźmy do drugiego z wymienionych poprzednio pojęć, czyli KONKURENCJI

Wspomniana przed chwilą erozja rynku skłania do zwrócenia uwagi na niebezpieczeństwo osłabienia konkurencji. Jest ona istotnym warunkiem rozwijania przedsiębiorczości. Ułatwia proces dostosowawczy do otoczenia rynkowego. Dzięki oferowanym innowacjom skłania do wyróżnienia się na rynku i w konsekwencji uzyskania przewagi konkurencyjnej⁵. Jest metodą postrzegania świata, szczególnie środowiska w którym funkcjonuje firma. Oczyszcza rynek z nieudolnych podmiotów gospodarczych i ułatwia trafną alokację zasobów ekonomicznych. Wzmaga skłonność do innowacji.

Ochrona konkurencji, stanowi jeden z podstawowych obowiązków państwa względem biznesu. Niestety, nie jest on w pełni realizowany. Wyrażam obawę, że ochrona konkurencji, zostanie jeszcze bardziej osłabiona. Urząd bowiem Antymonopolowy, nie jest w Polsce niezależny od władzy państwowej (wykonawczej) która, jak już podkreśliłem, wprowadza praktyki monopolistyczne, jak na przykład ulgi podatkowe czy dotacje dla przedsiębiorstw państwowych, ograniczające konkurencję, a więc działania niezgodne z prawem UE.

Nie można w tym miejscu pominąć globalizacji. Powiększa ona rynek, rozszerza jego zakres oraz nasila intensywność konkurencji. Stanowi to wprawdzie pewne zagrożenie dla przedsiębiorstw, ale równocześnie pozytywne dla nich wyzwanie. Sądzę ponadto, że w długim okresie, globalizacja rynków przyczynia się do rozwoju przedsiębiorczości oraz innowacji. Potwierdza to zresztą sukces naszych małych i średnich przedsiębiorstw, które tak dobrze sobie radzą na rynkach zagranicznych.

Warto też wspomnieć o niektórych ważniejszych korzyściach tego procesu.

Po pierwsze, ułatwiona zostaje specjalizacja przedsiębiorstw, zgodna z warunkami miejscowymi, umożliwiającymi wykorzystanie lokalnej przewagi w ramach rozszerzonej konkurencji (zgodnie z teorią kosztów komparatywnych D. Ricardo).

Po drugie, rynek globalny ułatwia wykorzystanie efektu pokazowego w skali międzynarodowej - dla rozwoju nowych produktów.

Po trzecie, zwiększa się skala operacji handlowych. Obniża to koszt jednostkowy oraz ułatwia opłacalną specjalizację, stanowiąc kolejne źródło przewagi konkurencyjnej.

Po czwarte, powiększa istotnie skalę działalności przedsiębiorstw na rynkach niszowych. Umożliwia bowiem, ich multiplikację (na co wskazują badania H. Simona).

I wreszcie, po piąte, ułatwione stają się innowacje produktowe, wymagające często znacznych nakładów. Dzięki dużej skali działalności następuje bowiem szybki zwrot kapitału włożonego w rozwój nowego produktu.

Wskazane korzyści dla biznesu, wynikające z globalizacji, są szczególnie korzystne dla małych rynków, jak np. rynku polskiego.

W świetle tych uwag, cieszy mnie podpisanie przez UE i Kanadę umowy CETA o wolnym handlu. W krótkim jednak okresie, globalizacja może spowodować negatywne skutki, wynikające z ograniczenia ekspansji firmy, z uwagi na niewystarczającą konkurencyjność. Podkreślić trzeba, że rynek globalny wymaga dbałości o ochronę konkurencji we wszystkich krajach objętych globalizacją. Nie jest to w praktyce łatwe do osiągnięcia.

Warto wskazać, że mimo formalnych zabiegów w kierunku liberalizacji życia ekonomicznego w skali globalnej (Światowa Organizacja Handlu, ustawodawstwo UE), w dalszym ciągu istnieją istotne bariery. Na zewnątrz obszarów integracji regionalnej mają miejsce cła, kwoty importowe oraz eksportowe a szczególnie oddziaływanie na kurs waluty (Chiny). Stosuje się jawne oraz ukryte formy dotowania produkcji oraz eksportu i to zarówno w poszczególnych krajach objętych integracją, jak i całego obszaru zintegrowanego (np. dotowanie produkcji rolnej w UE). To samo ma miejsce na zewnątrz obszarów zintegrowanych. Istnieją nazbyt szczegółowe przepisy, określające cechy jakościowe produktów, ich wytwarzanie i obrót, zarówno w ramach UE, jak i poza UE. Co więcej, często tylko dla stworzenia bariery dla konkurencyjnego importu. Niesłuchanie uciążliwe są też wymogi formalne uruchamiania działalności gospodarczej. Utrudniony jest dostęp do czynników produkcji (np. zakupu terenu pod budowę fabryki, czy utrudnianie zatrudniania obcokrajowców).

Kończąc uwagi poświęcone konkurencji, pragnę podkreślić, że zawsze byłem zwolennikiem jak najdalej idącej integracji w ramach UE oraz dołączenia do strefy EURO, i to nie tylko ze względów politycznych, ale przede wszystkim ekonomicznych. Warunki przystąpienia, choć trudne do zrealizowania, istotnie zwiększyły bezpieczeństwo ekonomiczne naszego kraju. Doceniam pomoc finansową UE, która zwiększyła nasz PKB o 1,5%, ale co ważniejsze, pobudziła inwestycje oraz przyczyniła się do tak szybkiej modernizacji kraju. Ta pomoc ma jednak znaczenie drugorzędne. Ważniejsza jest bowiem nobilitacja z powodu stania się Europejczykami i to zarówno w umysłach, jak i w działaniach. Dlatego martwią mnie różne wypowiedzi, wskazujące na chęć obecnej władzy opuszczenia UE. Będzie to dla nas klęską cywilizacyjną.

⁵ Niech mi się będzie wolno w tym miejscu powołać się na teorię niedoskonałej lub monopolistycznej konkurencji ogłoszone poza głównym nurtem historii doktryn ekonomicznych w 1933 i 1937 r. (John Robinson, *The Economic of Imperfect Competition*, McMillan, London 1948 oraz E. H. Chamberlain, *The Theory of Monopolistic Competition*, Harvard University Press, Cambridge Mass, 1933). Wskazywały one, że przedsiębiorca z tytułu innowacji, może wprawdzie uzyskać pozycję zbliżoną do monopolu, jest to jednak sukces krótkotrwały (płytki monopol), gdyż szybko pojawią się substytuty, powodujące utratę jego przewagi rynkowej. Jest to tym łatwiejsze, że płytki monopol uzyskiwany jest często poprzez wyróżnianie się na rynku elementami łańcucha wartości dodawanych do znanego już produktu, np. nowe opakowanie, czy nowy wzór. J. Robinson uważała, że taka konkurencja ta jest społecznie szkodliwa i stanowi marnotrawstwo PKB, który mógłby być przeznaczony na bardziej społecznie pożyteczne cele, niż pozorne różnicowanie produktów. E. H. Chamberlain podkreślał natomiast, i to słusznie, że nawet niewielkie zmiany produktu, stanowią jednak przejaw innowacyjności społeczeństwa i przyczyniają się do rozwoju społecznego i ekonomicznego.

3. BOGACTWO

Czas przejść do trzeciego istotnego dla nas pojęcia. Jest nim „bogactwo”. Zasobność społeczeństwa stanowi istotny czynnik tworzący warunki dla rozwoju innowacyjności. Amerykański ekonomista Vassily Leontiew (Nobel 1973) wykazał w połowie ubiegłego wieku, w oparciu o wieloletnie szeregi czasowe z kilkunastu krajów, silną dodatnią korelację pomiędzy PKB per capita a krańcową skłonnością społeczeństw do innowacji. Innowacyjność była określona i mierzona kilkudziesięcioma wskaźnikami. Historia dostarcza licznych przykładów rozwoju innowacji w określonych korzystnych warunkach bytu materialnego.

Warto w tym miejscu podkreślić, że wyraźny wzrost zasobności zachodnich społeczeństw spowodowała dopiero industrializacja, przeprowadzona w XIX wieku⁶. To postęp techniczny obniża ceny i rozszerza niepomiarne asortyment produktów, a globalizacja rynku wywołuje dalszą akcelerację tego procesu.

Obecnie ma miejsce szczytowy punkt cyklu koniunkturalnego, a nasz wzrost PKB wynosi około 3,5%. W krótkim okresie sytuacja przedstawia się więc korzystnie. Natomiast w długim i średnim okresie widoczne są już jednak istotne zagrożenia. Zaznaczę je tylko skrótowo.

Po pierwsze, nasze zadłużenie sięga przeszło 50% PKB i w znacznej części jest to dług zagraniczny, co przy podwyższonej rentowności polskich obligacji, jest groźne tym bardziej, że niski kurs złotego, wprowadzie ułatwia eksport, ale utrudnia spłatę zagranicznych zobowiązań. Do tego można dodać zbliżenie deficytu tegorocznego budżetu do 3% PKB.

Wyrażany często pogląd, że gospodarka Niemiec czy USA jest jeszcze bardziej zadłużona nie może nas usprawiedliwiać, gdyż bez porównania jest ona niższa niż w Polsce, jeżeli odniesiemy je do wartości naszego majątku. Ponadto, wierzyciele w tych krajach, są na ogół ich obywatelami. W Polsce natomiast, w znacznym zakresie, są nimi mieszkańcy innych krajów, co przy niskim kursie złotego, szczególnie utrudnia spłatę tego długu.

Po drugie, zapowiadany przepływ funduszy z tytułu poprawy płatności podatków (głównie VAT), nie jest realny. Przyrost wpływów jest ponadto ograniczony wzrostem kosztów ściągальności. Trzeba też tu wspomnieć o „udręce przedsiębiorców”, wynikającej z opresyjnych kontroli i groźby nadzwyczaj surowego prawa, ograniczającego aktywność gospodarczą. Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenie uzyskiwania dodatkowych przychodów z VAT, uzyskanie z tego tytułu oczekiwanych dodatkowych 35-50 mld. złotych, a z CIT 10-14 mld. złotych, nie jest realne.

Po trzecie, skutki obniżenia wieku emerytalnego już niedługo podniosą niepomiarne wydatki ZUS na renty i emerytury. Nastąpi też z tego powodu istotne zubożenie społeczeństwa, gdyż obniży się wiek emerytalny kobiet do 60 lat, a mężczyzn do 65. Za 5 lat co czwarty Polak będzie miał 60 lat, a za 20 lat - co trzeci. W ciągu ostatnich 20 lat długość życia Polaków wydłużyła się o trzy lata oznacza to, iż za 5 lat na wypłaty rent i emerytur zabraknie około 400 mld. złotych.

Po czwarte, rozdawnictwo „500+” wydatnie obniżyło podaż siły roboczej ze strony kobiet, co będzie miało niebagatelne znaczenie w najbliższych latach ze względu na niekorzystną prognozę demograficzną. Będziemy tracić rocznie 50 tys. zatrudnionych. Nie można więc liczyć na wzrost gospodarczy z tytułu wzrostu zatrudnienia.

Po piąte, obawiam się, że w tytule „Strategia odpowiedzialnego rozwoju powinno być zamienione słowo odpowiedzialny na nieodpowiedzialny. Nie kwestionuję słuszności celów w tej strategii, ale nie znajduję niestety środków, które gwarantowałyby ich realizację. Studiując tekst „Strategii odpowiedzialnego rozwoju”, przyszła mi na myśl wypowiedź Vaclava Havla: „Utrata kontaktu z rzeczywistością nieuchronnie prowadzi też do utraty możliwości oddziaływania na tą rzeczywistość”⁷. Zgadza się w pełni z Jarosławem Baucem, że osiągnięcie tych założeń, jest nierealne, gdyż dla realizacji tego założenia stopa wzrostu PKB w Polsce musiałaby wynosić 12%, a w Niemczech 2%.

Tak więc uzyskanie przez nas 75-78% parytetu siły nabywczej UE w roku 2020 i 95% w 2030, jest nierealne, przy słusznie zresztą założonym, wzroście PKB poniżej 4%. Z kolei tzw. współczynnik Giniego wynoszący obecnie 24 pkt., nie wydaje się, że osiągnie on 27 pkt. w roku 2030, jeśli nastąpi zakładany wzrost gospodarczy, gdyż on zawsze wywołuje istotne różnicowanie dochodów ludności.

Podniesienie stopy inwestycji z 20% do 25% PKB w 2030 r. jest wątpliwe ze względu na spadek zaufania względem gospodarki polskiej. Sytuacja ta nie sprzyja też dynamice oszczędności, które mają wzrosnąć o prawie 100%. Wreszcie zakładana inflacja 1,3% do 1,8%, już została przekroczona. W zakładany postęp prawa i jego pozytywny wpływ na gospodarkę również nie wierzę, biorąc pod uwagę wspomnianą wcześniej jego dewastację.

4. PRAWO

Słowo to przywołuje szczególnie smutne myśli. Töffler, jeden z ojców konstytucji USA, podkreślał: „Prawo jest dla nas bogiem”. Co więcej, w USA zostało nim do dzisiaj. Nie czas tu na ocenę obowiązujących przepisów prawa oraz zachodzących w nim zmian, może jedynie warto wskazać na trzy okoliczności.

Po pierwsze, łamanie prawa przez Parlament, Rząd i Prezydenta, obniża istotnie wiarygodność otoczenia prawnego, przewidywalność procesów gospodarczych oraz zaufanie względem Władzy. A przecież tak ważny dla nas kapitał zagraniczny może być z powodzeniem inwestowany w innych krajach. Istnieje tu bardzo bogaty wybór.

⁶ Nie kwestionuję oczywiście okresów wyraźnego podnoszenia się zasobności społeczeństw w poprzednich okresach. Dotyczyło to jednak tylko krótkich okresów i pewnych rejonów. Np.: Cesarstwo Rzymskie za czasów panowania Antoniusza, Florencja w okresie panowania Wawrzyńca Medyceusza, czy Holandia drugiej połowy XVI w. i XVII w.

⁷ V. Havel, *Obywatel kultury*, Wydawnictwo Agora, Warszawa 2015, s. 95.

Po drugie, zmienność prawa gospodarczego oraz jego inflacja, jest niesłuchanie uciążliwa dla przedsiębiorców.

Po trzecie, wspomniana destrukcja prawa powoduje obniżenie oceny gospodarki Polski przez agencje ratingowe.

5. ZAUFANIE

Jak wiadomo zaufanie generuje kapitał społeczny, tak istotny dla rozwijania gospodarki. Moje uwagi zacznę od cytatu, pochodzącego z pracy A. de Tocqueville „O demokracji w Ameryce” z XIX w.⁸. W gminie tkwi siła wolnych społeczeństw. Instytucje gminne są dla wolności tym, czym dla nauki są szkoły podstawowe. Sprawiają, że wolność staje się dostępna dla ludzi. Pozwalają im zasmakować w swobodnym jej praktykowaniu oraz przyczyniają się do posługiwania się nią bez pomocy instytucji gminnych. Naród może sobie stworzyć wolny rząd, lecz nie będzie w nim ducha wolności”.

Zaufanie, tak pięknie opisane przez Profesora Piotra Sztompkę, ma podstawowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego przedsiębiorczości oraz innowacji⁹. W Polsce brak zaufania w biznesie jest wszechogarniający i jest on następstwem zarówno dotychczasowego doświadczenia, jak i obecnego otoczenia instytucjonalnego. Władza czyni wszystko, żeby brak zaufania powiększyć. Nie siląc się na wyczerpanie tematu można wskazać na:

- wspomnianą już zmienność prawa gospodarczego, utrudniającą myślenie ekonomiczne przedsiębiorcy w długim okresie, które leży u podstaw decyzji inwestycyjnych;
- likwidację niezależnej władzy sądowniczej, oddającej biznes pod kuratelę władzy politycznej;
- stworzenie warunków sprzyjających praktykom monopolistycznym;
- zamiana ryzyka na niepewność, utrudniającą podejmowanie trafnych decyzji rynkowych;
- istotne podniesienie kosztów działalności gospodarczej, m.in. na skutek biurokracji towarzyszącej zawieraniu transakcji rynkowych oraz korzystania z outsourcingu¹⁰;
- kontynuowanie łamania prawa oraz zniesienie liberalnej demokracji, ograniczające kapitał społeczny, który rozwijany jest tylko w warunkach poszerzania się zaufania.

Na zakończenie należy wspomnieć, że na kształtowanie się zaufania w sferze gospodarki istotne znaczenie ma kultura ekonomiczna społeczeństwa, którą pojmuję jako ogół jego poglądów, ocen i postaw względem zjawisk ekonomicznych. Kultura ta jest dorobkiem danego społeczeństwa wytworzonym w ogólnym rozwoju historycznym oraz wyraża się poziomem intelektualnym i moralnym społeczeństwa. Kultura ekonomiczna społeczeństwa wpływa w znaczący sposób na otoczenie, w którym zachodzą procesy ekonomiczne, na normy zachowania się ludzi, na jakość stosunków międzyludzkich w organizacjach oraz na warunki rozwijania wiedzy społeczeństwa o procesach ekonomicznych.

Sadzę, że niska kultura ekonomiczna naszego społeczeństwa jest następstwem:

- braku bezpośredniego kontaktu dwóch generacji z gospodarką rynkową;
- przekazywania przez wiele lat „negatywnej wiedzy ekonomicznej” przez wszystkie poziomy nauczania, środki masowego przekazu oraz życie gospodarcze;
- niskiego udziału w życiu publicznym, m.in. na brak rozwiniętego społeczeństwa obywatelskiego oraz niszczenia samorządu terytorialnego;
- niewystarczającej aktywności indywidualnej, odpowiedzialności za los jednostkowy, zdolności do podejmowania racjonalnych oraz innowacyjnych działań;
- spowolnienia, w ostatnich latach, przekształceń systemowych oraz politycznej zmiany życia gospodarczego;
- destrukcji liberalnej demokracji¹¹.

Opracowanie redakcyjne:

Prof. dr hab. Jan Jeżak

⁸ A. de Tocqueville, *O demokracji w Ameryce*, tom I, Wydawnictwo Znak, Kraków 1996, s. 62.

⁹ P. Sztompka, *Zaufanie, fundament społeczeństwa*, wyd. ZNAK, 2007, a także F. Fukuyama, *Zaufanie, kapitał społeczny, a droga do dobrobytu*, Wydawnictwo Naukowe PAN, Warszawa-Wrocław, 1997.

¹⁰ Przykładem wpływu zaufania na koszty może być rynek diamentów w Amsterdamie, gdzie znaczące transakcje opierają się na pełnym zaufaniu, które z powodzeniem eliminuje koszty wynikające z biurokracji.

¹¹ Jerzy Dietl, *Przedsiębiorczość*, Wyższa Szkoła Biznesu National Louis University, Nowy Sącz 2006, s. 57-58.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ MOTOREM ROZWOJU GOSPODARKI ORAZ ŹRÓDŁEM BOGACTWA SPOŁECZNEGO

Jan Jeżak

Oczywistość zasygnalizowana w powyższym tytule nie zawsze jest właściwie rozumiana i doceniana przez polskich polityków oraz przez urzędników różnych powiatowych instytucji. Nie trzeba być specjalistą w zakresie tej czy innej dziedziny techniki lub ekonomii, aby rozumieć, że we współczesnej gospodarce, napędzanej rozwojem nowych technologii, rola przedsiębiorczości niepomniernie wrasta. Bowiem przedsiębiorczość, to określona postawa jednostki (a także zespołu, grupy, społeczności lokalnej) polegająca na kreatywności, innowacyjności, determinacji w dążeniu do celu oraz skłonności do ryzyka. To także zestaw określonych umiejętności organizacyjnych i kierowniczych, niezbędnych przy tworzeniu oraz zarządzaniu przedsiębiorstwem, czyli podstawowym podmiotem gospodarczym.

Różni autorzy polscy i zagraniczni różnie definiują przedsiębiorczość jako postawę. Na listach pożądanych zdolności oraz predyspozycji potencjalnego przedsiębiorcy znajdziemy najczęściej takie cechy jak:

- pomysłowość i oryginalność w kreowaniu nowego przedsięwzięcia;
- uważność, czyli wnikliwe postrzeganie swojego otoczenia oraz umiejętność identyfikowania okazji pojawiających się w otoczeniu biznesowym;
- wycucie czasu i miejsca, czyli podejmowanie działania we właściwym momencie i w najbardziej korzystnej lokalizacji dla danej działalności;
- orientacja na klienta, jego obecne oraz przyszłe potrzeby, między innymi poprzez komunikację elektroniczną;
- umiejętność łączenia „wizjonerstwa” z podejściem realistycznym - dochody i zyski pojawiają się często znacznie później niż planowano;
- umiejętność współpracy z ludźmi oraz umiejętność kształtowania odpowiednich relacji międzyludzkich, w tym relacji partnerskich z dostawcami;
- umiejętność uczenia się na własnych błędach oraz umiejętność korzystania z wiedzy i doświadczeń współpracowników, innych przedsiębiorstw oraz członków rodziny;
- umiejętność szacowania oraz podejmowania ryzyka – w granicach indywidualnej zdolności przedsiębiorcy do „konsumpcji” ryzyka;
- odporność na stres wynikający z naturalnej w gospodarce rynkowej niepewności.

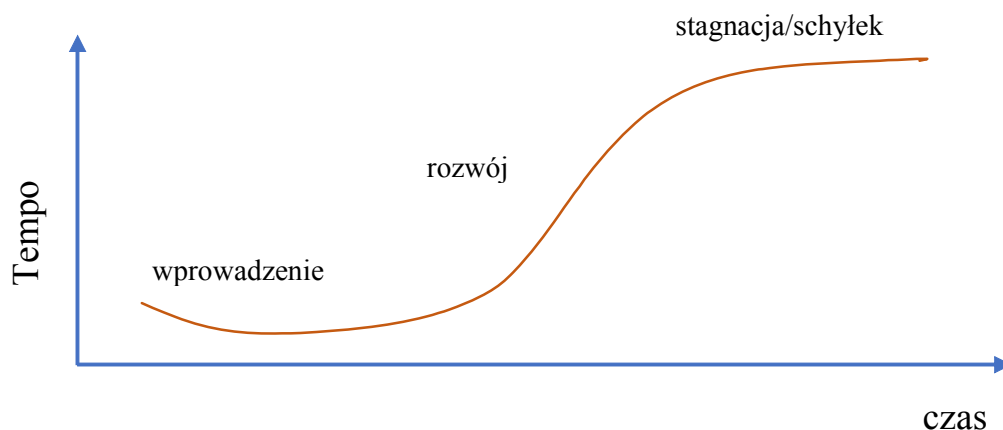
Obecność oraz natężenie „ducha przedsiębiorczości” w danym kraju czy w danym społeczeństwie zależy przede wszystkim od dwóch następujących czynników, a mianowicie od wybranego modelu gospodarki rynkowej oraz jakości krajowego systemu edukacyjnego. W krajach takich jak: Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Irlandia, Australia, Nowa Zelandia, funkcjonuje model tzw. liberalnej gospodarki rynkowej opierający się na takich zasadach, jak swoboda prowadzenia działalności gospodarczej, stabilne prawo gospodarcze, relatywnie niskie obciążenia fiskalne, niezawisłe sądownictwo oraz ograniczona rola państwa i własności państwowej w prowadzeniu działalności gospodarczej. Z kolei Europejczycy, a konkretnie kraje Europy kontynentalnej (Niemcy, Francja, Włochy, Hiszpania, Holandia oraz kraje skandynawskie) preferują model tzw. socjalnej gospodarki rynkowej. Model ten opiera się na założeniu potrzeby równowagi różnych interesów w prowadzeniu przedsiębiorstwa, w tym traktowania pracowników jako partnerów przedsiębiorstwa. Stabilność warunków zatrudnienia, bezpieczeństwo socjalne pracowników, rozwinięte systemy opieki społecznej, aktywna rola państwa w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym w gospodarce oraz ochrona rynku Unii Europejskiej przed „niepożądaną” konkurencją zewnętrzną to najczęściej spotykane cechy tego modelu.

Z raportów Komisji Europejskiej na temat wpływu systemu edukacji na zachowania przedsiębiorcze wynika, że w krajach UE tylko 37% obywateli myśli o samozatrudnieniu (selfemployment), podczas gdy w Stanach Zjednoczonych wskaźnik ten wynosi 51%. W związku z tym postuluje się, aby krajowe systemy edukacyjne już na etapie szkolnictwa średniego starały się kształtować postawy przedsiębiorcze wśród swoich uczniów. A szkoły wyższe (nie tylko na studiach ekonomicznych i biznesowych) powinny tę wiedzę rozwijać oraz przygotowywać swoich absolwentów do samodzielnych działań rynkowych, np. poprzez zajęcia warsztatowe oraz różne formy kształcenia ustawicznego dla już działających przedsiębiorców.

Funkcjonujący od 1989 r. w Polsce model gospodarki rynkowej nigdy nie został jednoznacznie określony. W oparciu o niektóre jego elementy można przyjąć, iż jest to rozwiązanie zbliżone do socjalnej gospodarki rynkowej. Zjawiskiem wymykającym się jednak z takiego przy-

porządkowania jest polska przedsiębiorczość. Jej skala i dynamika wzrostu zarówno w pierwszym okresie po transformacji systemowej (lata dziewięćdziesiąte XX w.), jak również po wejściu Polski do UE budzi respekt w całej Europie i nie tylko w Europie. Badania nad popularnością zachowań przedsiębiorczych przeprowadzone w 2007 r. w 25 krajach UE, a także w Stanach Zjednoczonych, Norwegii oraz Islandii wykazały, że w Polsce za możliwością samozatrudnienia wypowiedziało się wówczas ponad 50% badanych, przy średniej dla UE ok. 40% i 61% dla Stanów Zjednoczonych¹.

Problemem każdego przedsiębiorcy, także polskiego, nie jest oczywiście założenie przedsiębiorstwa, ale utrzymanie jego egzystencji, zwłaszcza w pierwszych trzech latach, a potem usilna i solidna praca nad przeciwdziałaniem zjawisku „starzenia się” oferowanego produktu lub/ oraz usługi. Zgodnie z teorią „krzywej S” każda technologia, każdy produkt, a niekiedy nawet cała branża ma swoisty czas oraz swoiste tempo akceptacji przez rynek – fazy: wprowadzenie, rozwój oraz stagnacja i schyłek (rys. 1).



Źródło: T. Kelly, *Sztuka innowacji*. MTBiznes, Warszawa 2003.

Polski biznes odczuwa obecnie nie tylko niepewność globalną (rosnące ceny surowców, energii elektrycznej oraz paliw), ale także lokalną – wytwarzaną w Polsce we własnym zakresie. Wynika ona – jak trafnie zauważył prof. A. K. Koźmiński – ze swoistej dwoistości rządzących, którzy z jednej strony, zapowiadają aktywną politykę probiznesową i prorozwojową, a z drugiej strony tworzą niespójne, niejasne i często wewnętrznie sprzeczne przepisy². Przykładem jest ostatnia reforma systemu podatkowego i wiele innych regulacji, tworzonych w pośpiechu, bez odpowiedniego trybu i bez konsultacji ze środowiskiem przedsiębiorców.

Tymczasem polski biznes, tworzony w większości przypadków trzydzieści lat temu, nie ma tych doświadczeń, tych wielopokoleniowych kapitałów i tak znanych marek, jakimi dysponują przedsiębiorstwa w krajach zachodnich, które znacznie wcześniej zdominowały wiele sektorów światowej gospodarki oraz znaczną część rynków światowych. Mimo to polscy przedsiębiorcy, najczęściej reprezentujący kategorię firm średnich i dużych, coraz skuteczniej pokonują kolejne szczeble na drabinie konkurencyjności w skali europejskiej i światowej. W tej walce z silną konkurencją zagraniczną, wymagającą często ryzykownych inwestycji, polscy przedsiębiorcy powinni, moim zdaniem, być aktywnie wspierani przez państwo. Trudno np. zgodzić się z faktem, że około 50 polskich firm farmaceutycznych w zdecydowanej większości nadal zajmuje się wyłącznie produkcją prostych leków generycznych, które tworzą niewielką wartość dodaną – dla pacjentów i dla gospodarki. A przecież Polska miała w czasach PRL-u obok Węgier najlepiej rozwinięty sektor chemiczno-farmaceutyczny. Maciej Wiecek, twórca oraz prezes zarządu firmy farmaceutycznej Mabion S.A. odpowiadając na pytanie, jak zbudować w Polsce prawdziwą gospodarkę opartą na wiedzy konstatuje, że państwo które nie potrafi zachęcić przedsiębiorców, aby ryzykowali inwestując zarobione pieniądze w nowoczesne technologie nie może mieć do nich pretensji, że zamiast leków wolą produkować palety³.

Z kolei Arkadiusz Muś założyciel i prezes zarządu spółki Press Glass, jednego z największych w Europie producentów szyb zespolonych, twierdzi, że swój sukces zawdzięcza między innymi ostrzeżeniu jednego z jego niemieckich mentorów, że jeżeli „będziesz budował swój model biznesowy na najniższych cenach, to zawsze ktoś będzie od ciebie tańszy. Musisz mieć najlepsze surowce, najlepszych dostawców oraz świetny produkt w dobrej cenie. Wtedy się wyróżnisz”⁴. To jest właśnie wyzwanie, przed którym stoją polscy eksporterzy, którzy dotychczas opierali swoją działalność eksportową na strategii niskich kosztów i konkurowaniu ceną.

W myśleniu o przyszłości polskich przedsiębiorców i polskiej gospodarki jest jeszcze jedna kwestia wymagająca zwiększonej uwagi odpowiednich agend rządowych i być może selektywnego wsparcia ze strony państwa. Tą kwestią jest struktura podmiotowa polskiej gospodarki,

¹ European Commission (2007), *Entrepreneurship Survey of the EU (25 Member States) United States, Iceland and Norway*. Analytical Report, Flash Eurobarometer 192 – przytocz. za: T. Domański, *Rola polskich uczelni wyższych w nauczaniu i rozwoju przedsiębiorczości*, [w:] „Przedsiębiorczość Innowacyjność Konkurencyjność”. Praca zbior. pod red. prof. Tomasa Domańskiego, Ośrodek Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódź 2017, s. 50.

² A. K. Koźmiński, „Nowy nacjonalizm” i zwinność biznesu, [w:] „Przedsiębiorczość Innowacyjność konkurencyjność”, *op. cit.*, s. 191.

³ *W gospodarce jedziemy po bandzie*, „Forbes”, Marzec 2017, s. 8.

⁴ Wolna sobota. Magazyn Gazety Wyborczej, Dobry właściciel. Z Arkadiuszem Musiem rozmawia Witold Godomski, s. 10-13.

w której aż 96,7% podmiotów gospodarczych - według raportu PARP z 2020 r. – to mikroprzedsiębiorstwa. To prawie 2,2 miliona firm zatrudniających do dziewięciu osób, ale w sumie posiadających aż 42-proc. udział w ilości zatrudnionych w całym sektorze przedsiębiorstw. W latach 2011-2020 liczba mikrofirm wzrosła o 28%. Natomiast w grupie przedsiębiorstw małych (10-49 zatrudnionych) oraz średnich (50-249) nastąpił spadek o 10%. Mikrofirmy oferują tymczasem wynagrodzenia znacznie niższe niż firmy średnie i duże, co wynika z ich niższej produktywności. Prof. Jerzy Cieślik z Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie prowadzący od wielu lat systematyczne badania nad kondycją polskiego sektora MŚP, stawia w związku z tym pytanie, czy polskie mikrofirmy będą w stanie sprostać nowym wyzwaniom ekonomicznym i rynkowym, takim jak rosnące koszty surowców, energii elektrycznej, paliw, a w ślad za tym presja na wzrost wynagrodzeń pracowników, których w wielu sektorach gospodarki brakuje. Zdaniem wspomnianego autora mikropracodawcy stoją w tej sytuacji przed trudnym wyzwaniem, jakim jest restrukturyzacja prowadzonej dotychczas działalności w kierunku większej skali – przejście do klasy firm 10-49 osobowych oraz do lepszej organizacji i nowoczesnego wyposażenia technicznego⁵. Tylko w ten sposób będą oni w stanie zapewnić godziwe płace pracownikom oraz satysfakcjonując dochody własne, pozwalające na przyszły rozwój firmy.

⁵ J. Cieślik, *Mikrofirmy w pułapce*, „Rzeczpospolita” z dnia 26 sierpnia 2022. S. A25 (Dodatek Ekonomia&Rynek).

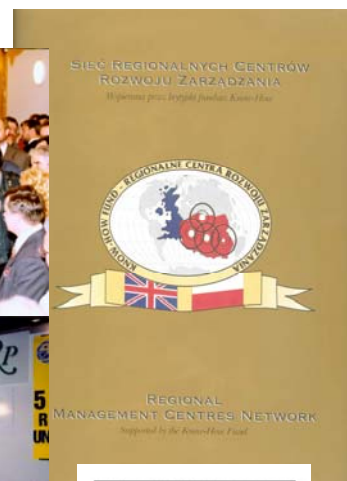
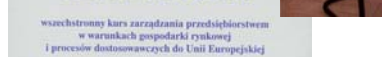
Prof. dr hab. Jan Jeżak

Katedra Strategii i Zarządzania Wartością Przedsiębiorstwa
Uniwersytet Łódzki



KRONIKA FRP

- 1990** 30 listopada, podpisanie założycielskiego aktu notarialnego FRP
- 1991** 25 stycznia, rejestracja FRP w rejestrze fundacji postanowieniem Sądu Rejonowego w Warszawie
- 1991** FRP wśród czterech regionalnych centrów zarządzania ze wsparciem The Know How Fund for Poland utworzonego przez premier Wielkiej Brytanii, Lady Margaret Thatcher
- 1991** 2 października, wizyta premier Margaret Thatcher w siedzibie FRP
- 1992** inauguracja Klubu Menedżera
- 1992** wydanie 1. Biuletynu informacyjnego „Newsletter”
- 1992** wrzesień, inauguracja Studium Menedżerskiego z akredytacją Stowarzyszenia Edukacji Menedżerskiej FORUM
- 1993** rozpoczęcie działalności wydawnictwa FRP
- 1994** licencja na przeprowadzanie egzaminów oksfordzkich z języka angielskiego (certyfikat OIBEC)
- 1994** FRP sygnatariuszem Porozumienia Szkół Biznesu na rzecz Jakości Kształcenia
- 1994** utworzenie Akademii Przedsiębiorczości
- 1995** restrukturyzacja FRP
- 1995** systematyzacja zasobów bibliotecznych - udostępnienie publicznie
- 1996** utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. z udziałem FRP
- 1996** utworzenie Klubu Przedsiębiorczości pod nazwą Forum Przedsiębiorczości we współpracy z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości
- 1997** wpis do ewidencji organizatorów działalności edukacyjnej niepublicznych placówek oświatowych,
- 1998** oferta FRP po raz pierwszy w Internecie
- 1999** wyróżnienie w Konkursie na Obywatelską Inicjatywę Dziesięciolecia 1989 - 1999 „Pro Publico Bono” pod patronatem Prezesa Rady Ministrów
- 1999** otwarcie Regionalnego Punktu Kontaktowego ds. Programów Ramowych UE





2000 FRP przejmuje aktywa spółki Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

2000 przystąpienie do sieci Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU) - certyfikat nr 5/2000

2001 nagroda za działalność szkoleniową i doradczą w Konkursie EUROPRODUKT 2001 pod patronatem Ministerstwa Gospodarki i Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej

2001 wydanie 1. numeru Biuletynu informacyjnego FRP

2002 powołanie Ośrodka Rozwoju Innowacji Przedsiębiorstw EUROPARTNER

2002 uzyskanie certyfikatu zarządzania jakością wg normy EN ISO 9001:2000 w zakresie usług szkoleniowych, doradczych, informacyjnych i innowacji (TÜV CERT 2.5-510/2002)

2002 24 września zmarł Prof. dr hab. Marcin Bielski współzałożyciel FRP i przewodniczący Rady Fundacji

2003 uruchomienie Gminnego Centrum Informacji

2003 partner regionalny Inicjatywy Obywatelskiej TAK w Referendum

2004 FRP otrzymuje status organizacji pożytku publicznego

2004 Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi udziela FRP akredytacji jako ośrodkowi szkoleniowemu (nr rejestru 2.10/00021/2004)

2005 otwarcie punktu konsultacyjnego Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU) i Krajowej Sieci Innowacji (KSI) - nr 05/03/2005/047

2005 realizacja projektu Science Fun 2005 z 6. Programu Ramowego, "Human Potential, Marie Curie Actions and Mobility", „The Researchers in Europe 2005” Initiative

2005 powołanie w skład Rady Przedsiębiorców przy Prezydencie m. Łodzi

2006 otrzymanie godła Inwestor w Kapitał Ludzki w V edycji programu certyfikującego Instytutu Zarządzania

2006 powołanie w skład Rady Koordynacyjnej ds. Innowacyjności przy Prezydencie m. Łodzi

2006 przystąpienie do Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce

2007 otrzymanie tytułu Firma Primus Inter Pares 2007



2007 I edycja kursu „Dyplomowany specjalista ds. Funduszy europejskich UE”

2007 dołączenie do sieci IPREG (International Policy Research for Economic Growth) - polityka, badania naukowe, biznes

2008 otwarcie ośrodka Enterprise Europe Network

2009 doradztwo w projektach na budowę i modernizację Wydziału Biologii, Chemii, Fizyki oraz Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego

2010 uzyskanie certyfikatu „Partner Przyjazny Edukacji” przyznanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

2011 FRP wybrana honorowym ambasadorem Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA)

2011 udział w pracach nad Regionalną Strategią Innowacji RSI 2030

2011 podpisanie umowy o współpracy z Okręgową Radą Adwokacką w Łodzi na prowadzenie doradztwa pro bono

2012 współpraca z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi w roli obserwatora regionalnego w projektach Programu INTERREG IVC

2012 zawiązanie koalicji na rzecz upowszechniania stosowania języka migowego w placówkach medycznych

2013 FRP wybrana honorowym ambasadorem europejskiego punktu praw własności intelektualnej EU- IPR Helpdesk

2013 uzyskanie certyfikatu „Ambasador innowacyjnych idei i praktyk pedagogicznych” przyznanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

2013 listopad, wydanie 100. numeru miesięcznika Biuletyn informacyjny FRP (ISSN 1897-502X)

2014 odsłonięcie na budynku siedziby FRP tablicy upamiętniającej wizytę Lady M. Thatcher w 1991r.

2014 uzyskanie certyfikatu „Lider społeczno-oświatowy” przyznanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

2014 przystąpienie do międzynarodowej Koalicji wiedzy na rzecz rozwoju kompetencji w przemyśle tekstylno-odzieżowym

2015 uzyskanie certyfikatu „Promotor rozwoju edukacji” przyznanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

2015 akredytacja Kuratorium Oświaty w Łodzi dla programów szkoleniowych FRP

2015 powołanie dr Ewy Sadowskiej-Kowalskiej przez Prezydenta Miasta Łodzi do Powiatowej Rady Rynku Pracy (kadencje do 2019 oraz do 2023)

2016 akredytacja Ministerstwa Rozwoju dla FRP jako ośrodka innowacji oraz wpis do ogólnopolskiej bazy usług rozwojowych BUR

2016 przeprowadzenie 50. edycji kursu dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek z udziałem skarbu państwa

- 2017** 7 kwietnia ośrodek Enterprise Europe Network zorganizował konferencję podsumowującą światowe doświadczenia w dziedzinie przedsiębiorczości. Zaprezentowano publikację pt. „Przedsiębiorczość, innowacyjność, konkurencyjność – polskie doświadczenia na tle innych krajów” wydaną z okazji 25-lecia Fundacji rozwoju Przedsiębiorczości oraz 90-lecia Założyciela Fundacji – Prof. Jerzego Dietla
- 2017** partnerstwo merytoryczne V. Międzynarodowego Kongresu Biogospodarki zorganizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
- 2017** główna nagroda w konkursie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU OSHA) za publikację i promocję poradnika „Między pokoleniami. Recepta na udaną współpracę”
- 2018** powołanie przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii do Sektorowej Rady ds. Kompetencji Sektora Przemysłu Mody i Innowacyjnych Tekstyliów
- 2018** Fundacja uzyskała akredytację Agencji Rozwoju Przemysłu S. A. jako instytucja doradcza w „Sieci Otwartych Innowacji”
- 2018** 10-lecie sieci Enterprise Europe Network
- 2018** partnerstwo merytoryczne w I. edycji konkursu „EkSoc StartUP!” zorganizowanego przez Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny UŁ i pełnienie roli mentora w kolejnych edycjach 2019, 2020, 2021.
- 2019** Fundacja gospodarzem corocznego krajowego spotkania ośrodków Enterprise Europe Network i konferencji „Na progu Wieloletnich Ram Finansowych. Europejskie Horyzonty Sieci” (15 – 16.05.2019)
- 2019** Uzyskanie statuetki „HIT rynku usług rozwojowych” w ramach projektu „Łódzkie dni uczenia się dorosłych 2019”
- 2020** certyfikat partnerstwa w kampanii „Zdrowe miejsca pracy. Dźwigaj z głową” przyznany przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU OSHA)
- 2021** uzyskanie certyfikatu „Kreator innowacji” przyznanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
- 2021** 22 lutego zmarł Prof. dr hab. Jerzy Dietl – inicjator i założyciel Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości
- 2021** uchwały Zgromadzenia Fundatorów, Rady i Zarządu Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości dotyczące zmiany nazwy na Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości im. Prof. Jerzego Dietla



**EkSoc
startUP!**



Udział w Radach Biznesu

- od **2012** przy Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego
- od **2014** przy Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego
- od **2017** przy Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego
- od **2017** przy Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
- od **2022** przy Instytucie Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Łódzkiego

PROJEKTY FRP

1991

Sieć Regionalnych Centrów Zarządzania

utworzenie wiodących ośrodków szkoleniowych w zakresie zarządzania w Polsce

Program: British Know-How Fund

Konsorcjum: Gdańska Fundacja Kształcenia Menedżerów, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi, Lubelska Szkoła Biznesu, Wielkopolska Szkoła Biznesu w Poznaniu



1991

Jak założyć własne przedsiębiorstwo

seminarium prowadzone przez wykładowców Université Jean Moulin Lyon III w ramach programu współpracy
Projekt indywidualny FRP

1992

Strategie rozwoju regionalnego i miejskiego

seminaria i konsultacje dotyczące restrukturyzacji regionów dla urzędników wojewódzkich i samorządów lokalnych prowadzone przez ekspertów z Wielkiej Brytanii i Uniwersytetu Łódzkiego
Program Konsorcjum Edynburskiego (The Edinburgh University Management School, Fim, Crichton Roberts Ltd., West Lothian Enterprise Ltd.) finansowany przez British Know-How Fund



Projekt indywidualny FRP

1992-1993

Studium Menedżerskie

z wykładami ekspertów Konsorcjum Edynburskiego (The Edinburgh University Management School, Fim, Crichton Roberts Ltd., West Lothian Enterprise Ltd.)

Program Konsorcjum Edynburskiego finansowany przez British Know-How Fund
Projekt indywidualny FRP



1992-1995

Ośrodek Doradczy

Program Konsorcjum Edynburskiego (The Edinburgh University Management School, Fim, Crichton Roberts Ltd., West Lothian Enterprise Ltd.) finansowany przez British Know-How Fund
Projekt indywidualny FRP



1993-1994

Project Bank

Studium bankowe

Program: British Know-How Fund

Konsorcjum: Sieć Regionalnych Centrów Zarządzania - Gdańska Fundacja Kształcenia Menedżerów, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi, Lubelska Szkoła Biznesu, Wielkopolska Szkoła Biznesu w Poznaniu - każdy z ośrodków realizował projekt w swoim regionie



1994-1996

SIERADZ 2000

Szkolenia dla pracowników urzędów gminnych, utworzenie ośrodków doradczych w Łasku, Poddębicach, Sieradzu, Wieluniu, Zduńskiej Woli, doradztwo dla władz woj. sieradzkiego w zakresie strategii rozwoju gospodarczego regionu

Program Konsorcjum Edynburskiego (The Edinburgh University Management School, Fim, Crichton Roberts Ltd., West Lothian Enterprise Ltd.) finansowany przez British Know-How Fund



Projekt indywidualny FRP

1996

Szkolenie menedżerskie dla kadry MŚP

Program: Phare Struder
Projekt indywidualny FRP



1997

Kształtowanie osobowości menedżera i eliminowanie barier zawodowych Motywowanie i wynagradzanie, systemy ocen, indywidualne i grupowe rozwiązywanie problemów Zarządzanie produkcją

Identyfikacja i analiza potrzeb treningowych

Szkolenia prowadzone przez wykładowców brytyjskich
Program: British Know-How Fund
Projekt indywidualny FRP



1997

Zarządzanie przez jakość i reengineering

Program: Phare, Management Box – II transza
Projekt indywidualny FRP



1998

MŚP w procesie integracji z Unią Europejską

warsztaty dla kadry kierowniczej *Jak sprostać presji konkurencji wewnątrz Unii Europejskiej*

Program: Phare, Fiesta II – Management Box
Projekt indywidualny FRP



1998

Zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem w procesie integracji z Unią Europejską – szanse i zagrożenia

szkolenie dla MŚP

Program: Phare, Fiesta II – Small Projects
Projekt indywidualny FRP



1998

Przywództwo – motywacja – stres zawodowy

warsztaty prowadzone przez wykładowców Herriot-Watt University (Edinburgh, Wielka Brytania)
Program British Know-How Fund
Projekt indywidualny FRP



1998

Strategie obsługi klienta

warsztaty prowadzone przez wykładowcę
University of Huddersfield (Wielka Brytania)
Program British Know-How Fund
Projekt indywidualny FRP



1998

Zarządzanie relacjami z klientem

badanie sytuacji dotyczącej obsługi klienta w firmach regionu łódzkiego, treningi dla trenerów, warsztaty marketingowe *Nowa epoka obsługi klienta* dla przedstawicieli firm
Program British Know-How Fund
Projekt indywidualny FRP



1999

Firma rodzinna – sposób na życie

Program Funduszu Pracy na realizację zadań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i jego skutkom
Projekt indywidualny FRP

1999

Zarządzanie zmianą

Treningi dla trenerów, warsztaty dla liderów zmiany, pilotażowe doradztwo
Program British Know-How Fund
Projekt indywidualny FRP



1999-2000

Polish Business for Europe

szkolenia i warsztaty dla kadry kierowniczej MŚP
Program: Phare
Projekt indywidualny FRP



1999-2000

Wspólna Marka

wzmocnienie konkurencyjności producentów gminy, promocji i rozwoju gospodarczego gminy poprzez opracowanie wspólnej marki (wizerunku) dla produktów wytwarzanych na terenie wybranej gminy
Program: LGPP – Partnerstwo dla samorządu terytorialnego
Projekt indywidualny FRP



1999-2000

Strategie marketingowe eksportera**Skuteczne negocjacje w eksporcie****Bezpieczne warunki płatności w eksporcie****Transakcje eksportowe**

warsztaty dla producentów sprzętu i aparatury medycznej, wyrobów plastikowych, mebli, odzieży
Program: Phare – Exprom II
Projekt indywidualny FRP



1999-2007

Punkt Kontaktowy Programów Ramowych Unii Europejskiej

- 1999-2002 Regionalny Punkt Kontaktowy 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji – coroczne konkursy Komitetu Badań Naukowych o dofinansowanie
- 2003-2004 Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Ramowych Unii Europejskiej coroczne konkursy Komitetu Badań Naukowych o dofinansowanie
- 2005 Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Ramowych Unii Europejskiej – konkurs Ministerstwa Nauki i Informatyzacji o dofinansowanie
- 2006 Punkt Kontaktowy Programów Ramowych Unii Europejskiej – konkurs Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o dofinansowanie
- 2007 Punkt Kontaktowy Programów Ramowych Unii Europejskiej (bez dofinansowania)

Projekty indywidualne FRP

2000

Punkt Konsultacyjno-Doradczy dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą oraz małych i średnich przedsiębiorstw

Program: realizacja dokumentu *Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku* - Budowa sieci konsultacyjno-doradczej na bazie Krajowego Systemu Usług dla MŚP
Projekt indywidualny FRP

2000

Zaawansowane usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw

Program: realizacja dokumentu *Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku* - Budowa sieci konsultacyjno-doradczej na bazie Krajowego Systemu Usług dla MŚP
Projekt indywidualny FRP

2000

Finansowanie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw

Cykl konferencji dla przedstawicieli organizacji przedsiębiorców na temat dostępnych źródeł finansowania MŚP
Program: realizacja dokumentu *Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku*
Projekt indywidualny FRP

2000

Pogoda dla przedsiębiorczych – źródła finansowania rozwoju lokalnego w procesie integracji z Unią Europejską

Program: Agrolinia 2000
Projekt indywidualny FRP



2000

Cztery pory roku w gospodarce – Innowacje

cykl warsztatów dla małych i średnich firm
Program: Phare – SCI-TECH II
Projekt indywidualny FRP



2000

Rolnictwo – problem Nr 1 w procesie integracji gospodarki z Unią Europejską

szkolenia i doradztwo na terenach wiejskich

Program: Phare – FAPA

Projekt indywidualny FRP



2000-2001

SUKCES***Program doskonalenia umiejętności zawodowych i podnoszenia kwalifikacji dla kobiet stojących w obliczu groźby bezrobocia***

Program Małych Grantów British Know-How Fund for Poland

Projekt indywidualny FRP



2001

Własna firma – sposób na życie***Rozwijanie postawy przedsiębiorczości wśród młodzieży***

Program dotacji Polskiej Agencji Rozwoju

Przedsiębiorczości na inicjatywy wspierające rozwój przedsiębiorczości

Projekt indywidualny FRP



2001

Młodzi Przedsiębiorcy

Szkolenia i doradztwo dla bezrobotnej młodzieży

Program Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej realizujący cele wynikające z *Narodowej strategii wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich 2000-2006* oraz *Narodowego planu działań na rzecz zatrudnienia na lata 2000-2001*

Projekt indywidualny FRP

2001

Jak założyć i prowadzić własną firmę

Szkolenie dla osób z niepełnosprawnościami

Program łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Łodzi - konkurs Zarządu Miasta Łodzi

Projekt indywidualny FRP

2001

Pomoc małym i średnim przedsiębiorstwom w poszukiwaniu zagranicznych partnerów

Program Polskiej Agencji Rozwoju

Przedsiębiorczości - wsparcie małych

i średnich przedsiębiorstw w poszukiwaniu partnerów gospodarczych za granicą

Projekt indywidualny FRP



2001

Problematyka ochrony środowiska w 5. Programie Ramowym Unii Europejskiej

Program edukacji ekologicznej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Projekt realizowany przez FRP we współpracy z Krajowym

Punktem Kontaktowym Programów Ramowych Unii Europejskiej

2001

Małe i średnie przedsiębiorstwa w drodze do Unii Europejskiej

Program Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – przygotowanie do działania na rynku europejskim

Projekt indywidualny FRP



2001-2002

INICJATYWA***Przedsiębiorczość warunkiem równych szans na rynku pracy***

szkolenia i doradztwo dla polskich repatriantów

Program Społecznej Transformacji MATRA – Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa

Niderlandów

Projekt indywidualny FRP



2001-2003

MORPH***Management of Risks & Practices******in Healthcare******Zarządzanie ryzykiem i praktykami w sektorze ochrony zdrowia***

Program: Leonardo da Vinci

Lider: Interesource Group (Ireland) Limited (Dublin, Irlandia)

Partnerzy: Healthcare Association (Sofia, Bułgaria), Division of Legal and Forensic Medicine, University College Dublin (Irlandia), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi, Department of Medical Physics, University of Dundee (Wielka Brytania)



2001-2002

Przekroczyć próg – czyli jak osiągnąć sukces na współczesnym globalnym rynku korzystając z intelektu i doskonaląc swoje umiejętnościStudium menedżerskie, praktyki w firmach, konkurs *Młody mistrz przedsiębiorczości*

Program dotacji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na inicjatywy wspierające rozwój przedsiębiorczości

Projekt indywidualny FRP



2002

Studium Handlu Zagranicznego

Program Ministerstwa Gospodarki - Akademia Handlu Zagranicznego

Projekt indywidualny FRP



2002

IMPULS***Kształtowanie postawy przedsiębiorczości wśród młodzieży warunkiem wyrównania szans na rynku pracy***

Zajęcia dla nauczycieli gimnazjów i szkół poziomu średniego przygotowujące do prowadzenia lekcji z przedsiębiorczości

Program Edukacji Ekonomicznej NBP

Projekt indywidualny FRP



2002

EUROPARTNER**Europejski Ośrodek Informacyjno-Doradczy dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw**

Utworzenie ośrodka i działalność w 2002 r.

Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa w Unii Europejskiej, Priorytet Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności, nakładów inwestycyjnych i eksportu sektora małych i średnich przedsiębiorstw

Projekt indywidualny FRP



2003

Poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw produkcyjnych branży spożywczej regionu łódzkiego wobec wielkiej dystrybucji

Program Polskiej Agencji Rozwoju

Przedsiębiorczości

Projekt indywidualny FRP



2003

Gminne Centrum Informacji

Uruchomienie Centrum i działania w 2003 r.

Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów – środki Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Projekt indywidualny FRP



2003

Szanse i zagrożenia dla gospodarstw w perspektywie akcesji Polski do Unii Europejskiej

Seminaria dla rolników i przedstawicieli samorządów

Program: Agro-Info

Projekt indywidualny FRP



2003

Młody Europrzedsiębiorca**Kształtowanie postawy przedsiębiorczości wśród młodzieży warunkiem wyrównania szans na rynku pracy w procesie integracji z Unią Europejską**

Przygotowanie nauczycieli gimnazjów i szkół poziomu średniego do prowadzenia z młodzieżą zajęć z przedsiębiorczości

Program Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – Inicjatywy wspierające rozwój przedsiębiorczości

Projekt indywidualny FRP



2003

Badanie potencjału eksportowego regionu łódzkiego ze wskazaniem możliwości i barier rozwoju eksportu – promocja programów dla eksporterów

Program: Phare – Krajowy rozwój eksportu

Projekt indywidualny FRP



2003-2004

IMPULS II**Kształtowanie postawy przedsiębiorczości wśród młodzieży warunkiem wyrównania szans na rynku pracy**

Zajęcia dla nauczycieli gimnazjów i szkół poziomu średniego przygotowujące do prowadzenia lekcji przedsiębiorczości oraz prelekcje dla młodzieży

Program Edukacji Ekonomicznej NBP

Projekt indywidualny FRP



2003-2005

FOSTER**Friendly Organisational Strategies and Training for Employment Relations Firma przyjazna ludziom – grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy**

Program: Leonardo da Vinci

Lider: Interesource Group (Ireland) Limited (Dublin, Irlandia)

Partnerzy: WEGRE-The Western Greece Development Centre (Patras, Grecja), InforEmpresa (Malaga, Hiszpania), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), FiaTest (Bukareszt, Rumunia).



2004

Wsparcie organizacji pozarządowych z terenu Łodzi poprzez działania szkoleniowe i informacyjne

Szkolenia dla przedstawicieli organizacji pozarządowych nt. źródeł pozabudżetowych na działalność statutową i stosowania w praktyce Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz wydanie publikacji *Organizacje pozarządowe w Polsce i w Unii Europejskiej*

Zadanie publiczne dotyczące działalności wspomagającej szkoleniowo i informacyjnie organizacje pozarządowe – konkurs o dofinansowanie Prezydenta Miasta Łodzi

Projekt indywidualny FRP



2005

ScienceFun 2005**Organisation of Science Week and Festival „Science is Fun 2005” and Dissemination Actions Kariera w nauce jest trendy - Popularyzacja nauki w Łodzi i regionie oraz organizacja Międzynarodowego Tygodnia Nauki**

6. Program Ramowy, Human Potential, Marie Curie Actions and Mobility, The Researchers in Europe 2005 Initiative

Projekt indywidualny FRP



2005

Wymiana informacji między sektorem naukowo-badawczym a przedsiębiorstwamiCykl seminariów *Innowacje dla przyszłości*

Zintegrowany Program Operacyjny Województwa Łódzkiego – Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy

Projekt indywidualny FRP



2005-2006

FRP – wsparcie innowacyjności przedsiębiorstw

Sektorowy Program Operacyjny

Wzrost Konkurencyjności

Przedsiębiorstw

Projekt indywidualny FRP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

2005-2006

Sprzedaż i finanse – rozwój kompetencji pracowników ŁCMB BUDO-HURT SA

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów

Ludzkich - Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki

Projekt indywidualny FRP

Dokształcanie
Kadr
Gospodarki

2005-2006

**Prima Ora: First Hour – Active Citizenship Test
Pierwsza lekcja świadomości obywatelskiej**

Joint Actions: Socrates, Leonardo da Vinci, Youth Programmes

Lider: Moltiplica (Perugia, Włochy)

Partnerzy: Centre National d'Aérophotographie – Centre de Formation aux Arts Graphiques - CNA-CEFAG (Bagnole, Francja), Anaptyxiako Kentro Dytikis Elladas (Patras, Grecja), Kentro Epaggelmatikis Katarisis EUROIDEA (Karditsa, Grecja), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), e2000 (North Shields, North Tyneside, Wielka Brytania), Consorcio Sol. Co. Umbria (Perugia, Włochy), Regione dell'Umbria (Perugia, Włochy), AGESCI Umbria (Perugia, Włochy), Associazione X-Lab (Perugia, Włochy), Scuola nazionale dell'Alimentazione Università dei Saperi soc. consortile a r. l. (Perugia, Włochy), Istituto tecnico commerciale "Aldo Capitini" (Perugia, Włochy), Istituto Professionale dei servizi Commerciali e Turistici "B. Pascal" (Perugia, Włochy), Istituto Tecnico Industriale Statale "A. Volta" (Como, Włochy), Istituto Statale di Istruzione Professionale per i Servizi Commerciali, Industria e Artigianato "E. Orfini" (Foligno, Włochy)

Education and Culture DG
Leonardo da Vinci

2005-2007

System HACCP warunkiem wzrostu konkurencyjności firm gastronomicznych

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów

Ludzkich - Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki

Projekt indywidualny FRP

Dokształcanie
Kadr
Gospodarki

2006-2007

**Innowacyjne narzędzia zarządzania zasobami ludzkimi
warunkiem wzrostu konkurencyjności polskich przedsiębiorstw**

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów

Ludzkich - Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki

Projekt indywidualny FRP

Europejski Fundusz Społeczny
Sektorowy Program Operacyjny
Rozwój Zasobów Ludzkich

2006-2011

**IPREG: Innovative Policy Research
for Economic Growth**

Międzynarodowa sieć skoncentrowana na poszukiwaniu i wskazywaniu innowacyjnych rozwiązań w trzech sferach: polityki, badań naukowych i biznesu

Phase I (2006-2008): *Research Study and Analysis of Entrepreneurship and Innovation Policy in European Countries*

Phase II (2009-2011): *Entrepreneurship and SME policy across Europe*

Lider: Swedish Foundation for Small Business Research (Örebro, Szwecja)

Partnerzy:

2006-2008: Vlerick Leuven Gent Management School (Gandawa, Belgia), The Silesian University - School of Business Administration (Karwina, Czechy), The National Agency for Enterprise and Construction's Division for Research and Analysis (Kopenhaga, Dania), Turku School of Economics (Turku, Finlandia), EOMMEX S. A. (Ateny, Grecja), University of Barcelona (Hiszpania), Dublin Institute of Technology (Irlandia), The Max Planck Institute of Economics (Jena, Niemcy), The Reutlingen University (Niemcy), National Centre for Innovation and Entrepreneurship (Bodó, Norwegia), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Technical University of Lisbon (Portugalia), University of Pécs (Węgry), Small Business Services (Londyn, Wielka Brytania)

2009-2011: do sieci dołączyli kolejni partnerzy:

Fraunhofer Center for Central and Eastern Europe MOEZ (Jena, Niemcy), Vienna University of Economics and Business (Wiedeń, Austria), University of Naples Federico II (Neapol, Włochy), University of Kragujevac, Technical Faculty Čačak (Republika Serbia). Program Swedish Agency for Growth Policy Analysis

2006-2012

Lokalny Punkt Konsultacyjny

Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności

Przedsiębiorstw (2006-2007),

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

(2007-2012)

Projekty indywidualne FRP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆKAPITAŁ LUDZKI
Wzrost konkurencyjności

2007

Forum Przedsiębiorczości na rzecz walki z piractwem

seminaria i publikacja nt. ochrony własności intelektualnej

Program: Środki przejściowe

Projekt indywidualny FRP



2007-2008

SME²**Stimulating Mobility in European Small and Medium Enterprises****Wspomaganie mobilności pracowników małych i średnich przedsiębiorstw**

Program: Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci

Lider: Inovaformação (Matosinhos, Portugalia)

Partnerzy: Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Centro di Cultura Scientifica Alessandro Volta (Como, Włochy)

Stimulating Mobility in European
Small and Medium-sized EnterprisesDG Edukacja i Kultura
Program „Uczenie się przez całe życie”
Leonardo da Vinci

2007-2008

Signal II**Awareness and learning the language II****Kształcenie osób niesłyszących**

Program: Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci, Transfer innowacji

Lider: Interesource Group (Ireland) Limited

Partnerzy: Grant Advisor Ltd (Brno, Czechy), Finnish Association of The Deaf (Fad) (Helsinki, Finlandia), Centre for Deaf Studies, Trinity College (Dublin, Irlandia), Irish Deaf Society (Dublin, Irlandia), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Centre for Community Engagement, University of Sussex (Wielka Brytania)



2007-2008

Informacja i doradztwo dla technostarterów

Program wsparcia na rozwój technostarterów i dla technostarterów

Projekt indywidualny FRP



2008

Forum Przedsiębiorczości na rzecz promocji etyki w biznesie

cykl seminariów i publikacja *Etyka w biznesie*

Program: Środki przejściowe

Projekt indywidualny FRP



2008-2009

Employability and Entrepreneurship:**Tuning Universities & Enterprises****Kształcenie i zatrudnienie – dostosowanie programów nauczania szkół wyższych do potrzeb gospodarki**

Program Uczenie się przez całe życie – Erasmus, Modernizacja szkolnictwa wyższego w Unii Europejskiej

Lider: Universidade Catolica Portuguesa (Porto, Portugalia)

Partnerzy: The University of Southern Denmark (Odense, Dania), The Centre for the Development of Competencies (CDC) of AUDENCIA School of Management (Nantes, Francja), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), AEP - Associação Empresarial de Portugal (Porto, Portugalia), University of Salford (Manchester, Wielka Brytania)



2008-2010

Q-Placements**Training Placements in Foreign Enterprises for Vocational****Training Students: an European Approach for Quality****Praktyki zawodowe w firmach zagranicznych dla uczniów szkół zawodowych: europejskie podejście do jakości**

Program Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci, Transfer of Innovation

Lider: Càmara Oficial de Comercio e Industria de Terrassa (Hiszpania)

Partnerzy: Plantijn Hogeschool van de Provincie Antwerpen (Belgia), Targovsko - promishlena palata (Dobrich, Bułgaria), Plovdiv Chamber of Commerce and Industry (Bułgaria), Patronat Municipal d' Educació (PAME)- Ajuntament de Terrassa (Hiszpania), Technologie- und Gründerzentrum Bautzen GmbH (Niemcy), FRP w Łodzi (Polska), Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timisoara (Rumunia), Gospodarska Zbornica Slovenije - CCIS (Lublana, Słowenia)



2008-2025

Enterprise Europe Network*

Konkursy i projekty w następujących okresach: 2008-2010, 2011-2012, 2013-2014, 2015-2016, 2017-2018, 2019, 2020-2021, 2022-2025

Programy:

2008-2016 Competitive and Innovation Framework Programme (CIP)

2017-2021 Programme for the Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises 2014 – 2020 (COSME)

2022-2025 Single Market Programme (SMP-COSME-EEN)

Konsorcjum Enterprise Europe Network Central Poland – Polska Centralna

Lider: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (od 2008)

Członkowie Konsorcjum:

Centrum Transferu Technologii, Gdańsk - od 2008 do 2014

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi - od 2008

Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego (od 1.04.2019 r. – Łukasiewicz-Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego), Warszawa - od 2008

Uniwersytet Warszawski (od 2015 r. - Uniwersyteckie Centrum

Transferu Technologii, od 1.03.2018 r. – DELab - Digital Economy Lab) - od 2015

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. - od 2008

Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”, Gdańsk - od 2008



2009-2010

CSR - Agrofood Ecological Industry in the EU**Společná odpovědnost biznesu****w przedsiębiorstwach branży ekologicznego przetwórstwa żywności**

Program: PROGRESS

Lider: Instituto de Fomento Region de Murcia (Hiszpania)

Partnerzy: Agro Business Park (Tjele, Dania), Confederacion

Regional de Organizaciones Empresariales de Murcia (Hiszpania),

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Alintec

Scarl (Mediolan, Włochy)



2009-2011

Rozwój usług doradczych o charakterze proinnowacyjnym**świadczonej przez Krajowe Ośrodki Innowacji**

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Projekt Indywidualny FRP



2009-2011

FORUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**Popularyzacja wiedzy o ochronie własności****intelektualnej wśród przedsiębiorców**

ogólnopolskie konferencje i seminaria oraz publikacja *Własność intelektualna w działalności przedsiębiorców*

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Projekt indywidualny FRP



* Więcej na s. 31-35

2010 – 2012

MEDISIGNS**Medical Sign Language & Interpreter Training****Język migowy w medycynie**

Program: Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci, Transfer of Innovation

Lider: Interesource Group (Ireland) Limited (Dublin, Irlandia)
Partnerzy: University of Nicosia (Cypr), Centre for Deaf Studies, Trinity College (Dublin, Irlandia), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Stockholm University (Szwecja), Heriot-Watt University (Edynburg, Wielka Brytania)



2010-2012

REQTEXTIL**Requalification of workers from textile sector****Przekwalifikowanie pracowników sektora tekstylnego**

Program: Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci, Transfer of Innovation

Lider: Fundació Cecot Formació (Terrassa, Hiszpania)
Partnerzy: CLUTEX - klastr technické textile o.s. (Liberec, Czechy), Humanitae Empleo e Innovacion (Madryt, Hiszpania), Agrupació d'Empreses Innovadores del Valles Occidental (Terrassa, Hiszpania), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Associação de Municípios do Vale do Ave (Guimarães, Portugalia), Provincia di Prato (Włochy)



2010-2012

EU-GRAD**An EU Postgraduate Training and Working****Programme to achieve "Total Mobility" of****postgraduate students across the EU****Promocja międzynarodowej mobilności absolwentów w Europie**

Program Uczenie się przez całe życie –

ERASMUS, Multilateral Projects

Lider: Fundacio Universidad - Empresa

(Hiszpania)

Partnerzy: Cap Ulysse (Bordeaux, Francja), Instituto de Formacion Integral (Madryt, Hiszpania), Fundacion Centro Internacional de Formacion Financiera (Alcalá de Henares, Hiszpania), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Sociedade Portuguesa de Inovação (Porto, Portugalia, oddział w Madrycie), Universidad Degli Studi di Padova (Włochy)



2011

Doradztwo-asysta w prowadzeniu działalności gospodarczej

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Projekt indywidualny FRP



2011-2012

Asystent Innowacji**Adaptacja rozwiązań wspomagających współpracę sfery nauki****i biznesu z regionu Dolnej Austrii w województwie łódzkim**

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Lider: Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi

Partner: Departament Gospodarki, Turystyki i Technologii Biura Rządu Kraju Związkowego Dolnej Austrii w St. Pölten



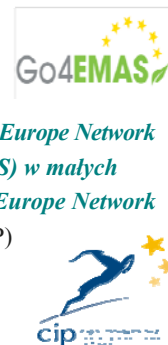
2011-2013

Go4EMAS**Boosting the Eco-Management and Audit Scheme****(EMAS) in European SMEs through the Enterprise Europe Network****Promocja systemu ek zarzadzania i audytu (EMAS) w małych****i średnich przedsiębiorstwach poprzez Enterprise Europe Network**

Program na rzecz Przedsiębiorczości i Innowacji (CIP)

Lider: Andalusian Institute of Technology (Sewilla, Hiszpania),

Partnerzy: Bulgarian Industrial Association (Sofia, Bułgaria), Centre in North Rhine-Westphalia for Innovation and Technology (Mülheim n/Ruhr, Niemcy), Steinbeis-Europa-Zentrum (Sztuttgart, Niemcy), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Italian National Agency for New Technologies, Regional Technology Centre North (Leeds, Wielka Brytania), ENEA - Energy and Sustainable Economic Development (Rzym, Włochy)



2011-2014

Q-Placements.NET**The European host companies network for the promotion of international workplace training for IVET students and apprentices****Europejska sieć na rzecz promocji praktyk zawodowych za granicą**

Program Uczenie się przez całe życie – Leonardo

da Vinci, Multilateral Networks

Lider: Cámara Oficial de Comercio e Industria de Terrassa (Hiszpania)

Partnerzy: Voka Chamber of Commerce of East Flanders (Bruksela, Belgia), Targovsko - promishlena palata (Dobrich, Bułgaria), Plovdiv Chamber of Commerce and Industry (Bułgaria), Chambre Midi-Pyrénées (Saint-Jean, Francja), Patronat Municipal d'Educació (Terrassa, Hiszpania), Technologie - und Gründerzentrum Bautzen GmbH (Niemcy), Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein GmbH (Itzehoe, Niemcy), Fundacja Rowoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Camera de Comert, Industrie si Agricultura (Timișoara, Rumunia), Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium (Szwecja), Liverpool Compact Education-Business Partnership (Wielka Brytania), IFOA Istituto Formazione Operatori Aziendali (Reggio Emilia, Włochy)



2012-2013

Żyj łatwiej – aktywizacja społeczna osób starszych

ASOS - Rządowy program na rzecz aktywności społecznej osób starszych

Projekt indywidualny FRP



2012-2014

PoMoC**Aktywizacja zawodowa absolwentów studiów wyższych poprzez adaptację Portugalskiego Modelu Coachingu w woj. Łódzkim**

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Lider: Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi

Partner: Universidade Católica Portuguesa Porto (Portugalia)



2012-2014

INTERJOB4YOUTH

Transference of a labor exchange platform to favor the internationalization aimed at the youth employment mobility

Adaptacja platformy pośrednictwa zawodowego wspierającej międzynarodową mobilność zawodową młodzieży

Program Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci, Transfer of Innovation

Lider: Fundació Cecot Persona i Treball (Terrassa, Hiszpania),

Partnerzy: Kamara na stroitelite v Bŭlgariya (Sofia, Bułgaria), Academy of Entrepreneurship (Ateny, Grecja), Creainnova Consultores SL (Madryt, Hiszpania), Business Development Friesland (Leeuwarden, Holandia), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska)



2012-2014

STEM

Skills Transfer for Event Managers

Adaptacja programu szkoleniowego dla menedżerów kultury

Program Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci, Transfer of Innovation

Lider: Gecko Programmes Ltd (Wolverhampton, Wielka Brytania)

Partnerzy: L'Institut de Développement et Enseignement Multi-média (Le Soler, Francja), ONECO – Organización de Educación Comunitaria (Sewilla, Hiszpania), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), ETIC – Escola Técnica de Imagem e Comunicação (Lizbona, Portugalia), Ce.S.F.Or. – Centro Studi Formazione Orientamento (Rzym, Włochy)



2013-2014

Asystent Innowacji II

Wykorzystanie potencjału nauki dla wzmocnienia innowacyjności przedsiębiorstw z regionu łódzkiego

Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Projekt indywidualny FRP



2013-2014

AGROMARKETING

Przetestowanie i wdrożenie usługi pilotażowej w zakresie marketingu i sprzedaży produktów w mikro- i małych przedsiębiorstwach z branży przetwórstwa rolno-spożywczego

Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Projekt indywidualny FRP



2013-2014

Focus SMEs - Visibility through cooperation in Lodzkie Region
Koalicja Focus SMEs na rzecz rozwoju innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw regionu Łódzkiego

Program: Competitive and Innovation Programme (CIP) – Entrepreneurship and Innovation Programme (EIP) - Local Visibility Action
Projekt indywidualny FRP



2013-2015

RESPONS

Responsible Skills Alliance for Sustainable Management of Small Hotels and Restaurants

Zarządzanie małymi hotelami i restauracjami – doskonalenie umiejętności kadry kierowniczej i właścicieli

Program Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci, Development of Innovation

Lider: Targovsko-promishlena palata (Dobrich, Bułgaria)

Partnerzy: Programme Francophone d'Hotellerie et Restauration de la NUB (Albena, Bułgaria), PD Project Development (Dobrich, Bułgaria), Groupement d'interet Public Academie d'Aix-Marseille (Aix-en-Provence, Francja), Câmara Oficial de Comercio e Industria de Terrassa (Hiszpania), Euproma GmbH&Co KG (Haar, Niemcy), Fundacja Rozwoju przedsiębiorczości w Łodzi, Constanta Chamber of Commerce, Industry, Shipping, Agriculture (Rumunia), CIAPE - Centro Italiano per l'Apprendimento Permanente (Rzym, Włochy)



2013-2015

Doradztwo KSI KSU dla innowacyjnych

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
Projekt indywidualny FRP



2014-2015

TECLO

Textile and Clothing Knowledge Alliance.
Future textile and clothing managers for export, marketing, innovation, sustainability and entrepreneurship oriented companies

Koalicja wiedzy na rzecz rozwoju kompetencji menedżerów przemysłu tekstylnego i odzieżowego w dziedzinie eksportu, marketingu, innowacji, zrównoważonego rozwoju i przedsiębiorczości

Program: Erasmus+, KA2 Współpraca na rzecz innowacyjności i wymiany dobrych praktyk



Lider: Link Campus University (Rzym, Włochy)

Partnerzy: Universiteit Gent (Gandawa, Belgia), Technological Mission de la Promotion Sociale (Bordeaux, Francja), Education Institute of Piraeus (Pireus, Grecja), A. Fotopoulou GLP (Ateny, Grecja), Creative Thinking Development (Ateny, Grecja), Associacio Agrupacio d'Empreses Innovadores Textils (Terrassa, Hiszpania), Universitat Politècnica de Catalunya (Terrassa, Hiszpania), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Gheorghe Asachi Technical University of Iasi (Jassy, Rumunia), Asociatia Absolventilor Facultati de Textile-Pielarie din Iasi (Jassy, Rumunia), University of Ljubljana (Słowenia), CIAPE – Centro Italiano per l'Apprendimento Permanente (Rzym, Włochy), Material Connexion Italia Srl (Mediolan, Włochy)



2015

Comparative Analysis of Differences in Financing Schemes of Healthcare Systems between Lodz and Lviv Regions

7. Program Ramowy – IncoNet Eastern Partnership
Twinning Grant, Clustering of Scientific Project and Institutions

Lider: Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi
Partnerzy: Katedra Biofizyki Ogólnej Uniwersytetu Łódzkiego (Polska), Agency of European Innovations (Lwów, Ukraina)



2015-2018

TrainERGY

Training for Energy Efficient Operations Rozwój kompetencji z zakresu zrównoważonego rozwoju i efektywności energetycznej

Program: Erasmus+, KA2: Współpraca
na rzecz innowacyjności i wymiany



dobrych praktyk, Partnerstwo strategiczne dla wyższej edukacji
Lider: Uniwersytet Łódzki

Partnerzy: Kentro Erevnon Notioanatolikis Evropis Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia (Saloniki, Grecja), Olimpia Electronics S.A. (Kolindros Pieria, Grecja), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), The University of Sheffield (Sheffield, Wielka Brytania), Doncaster Chamber of Commerce and Enterprise (Doncaster, Wielka Brytania), Università Degli Studi Di Napoli Federico II (Neapol, Włochy), FALP S.R.L. (Saviano, Włochy)



2015-2018

#EMPL-OI

European Mobility Placements for Open Innovation Europejskie staże dla otwartych innowacji

Program: Erasmus+, KA2 Współpraca
na rzecz innowacyjności i wymiany



dobrych praktyk, Partnerstwo strategiczne dla wyższej edukacji
Lider: Université de Nice Sophia Antipolis (Nicea, Francja)

Partnerzy: Erasmus Student Network (Bruksela, Belgia), Universidad de Alcalá (Alcalá de Henares/Madryt, Hiszpania), Advantix Sistemas y Servicios SI (Alcobendas, Hiszpania), UAB Festo (Kowno, Litwa), Vytautas Magnus University (Kowno, Litwa), Lietuvos verslo konfederacija (Wilno, Litwa), European University Foundation – Campus Europe (Munsbach, Luksemburg), Uniwersytet Łódzki (Polska), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Università Degli Studi di Napoli Federico II (Neapol, Włochy)



2016

Nauka a biznes, czyli jak wdrażać i chronić innowacyjne pomysły

Program: Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego – zadanie publiczne
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Projekt indywidualny FRP



2016-2018

LEAMAN

Manager in an Efficient and Innovative Leather Company

Menedżer w efektywnej i innowacyjnej firmie sektora skórzanego

Program: Erasmus+, KA2 Współpraca
na rzecz innowacyjności dobrych praktyk, Kształcenie i szkolenia zawodowe



Lider: Centro Tecnologico das Industrias do Cuoro (Alcanena, Portugalia)

Partnerzy: Creative Thinking Development (Ateny, Grecja), INESCOP – Instituto Tecnológico del Calzado y Conexas (Alicante, Hiszpania), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Virtual Campus Lda (Porto, Portugalia), INCCTP – ICPI Institutul National de Cercetare-Cezvoltare Pentru Textile si Pielarie (Bukareszt, Rumunia), CIAPE – Centro Italiano per l'Apprendimento Permanente (Rzym, Włochy)



2016-2021

Enhancing Innovation Management Capacity of the SMEs in Central Poland

Konkursy i projekty w następujących okresach:

2016, 2017-2018, 2019, 2020-2021

Program: Horyzont 2020

Lider: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
Członkowie Konsorcjum:

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi, Łukasiewicz-Institut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, Warszawa, Uniwersytet Warszawski, DELab- Digital Economy Lab, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”, Gdańsk



2016-2021

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacja prawna

Program: Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa - zadanie publiczne Łodzi – Miasta na prawach powiatu

2016: 3 punkty

2017: 4 punkty

2018: 3 punkty

2020: 2 punkty

2021: 4 punkty

Projekty indywidualne FRP



2018

Menedżer imprez rozrywkowych i wydarzeń kulturalnych (Event Menedżer)

Program: Animatorzy wydarzeń kulturalnych
w Łodzi – zadanie publiczne Urzędu Miasta Łodzi
Projekt indywidualny FRP



2018-2021

DIGI-GRENT

Building Next-Generation of Globally Responsible Digital Entrepreneurs

Kształtowanie przyszłego pokolenia społecznie odpowiedzialnych przedsiębiorców w dobie globalnej cyfryzacji

Program: Erasmus+ KA2: Współpraca na rzecz innowacyjności i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwo strategiczne dla edukacji wyższej.



Lider: Universidad de Almeria (Almeria, Hiszpania)

Partnerzy: Kentro Erevnon Notioanatolikis Evropis Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia – filia Uniwersytetu w Sheffield (Saloniki, Grecja), Syndesmos Exagogeon Voriou Ellados (Saloniki, Grecja), Federacion Epresarial Metalurgica Valenciana (Walencja, Hiszpania), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), Uniwersytet Łódzki (Polska), Fondazione Istud Per La Cultura D'impresa E Di Gestione (Mediolan, Włochy)



2020

Statystyka w karierze

Program edukacji ekonomicznej NBP

Lider: Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi

Partnerzy: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Urząd Statystyczny w Łodzi



2022-2023

ARIEES

Alliance for Responsible and Impactful Investment in Eastern Europe

Koalicja na rzecz odpowiedzialnego inwestowania wywierającego pozytywny wpływ

na środowisko i społeczeństwo w Europie Wschodniej

Program: Erasmus+, KA220-HED

Współpraca partnerska w szkolnictwie wyższym



Lider: Uniwersytet Łódzki

Partnerzy: European Business Angel Network (Bruksela, Belgia), Fundacja Rowoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), ISQ e-learning SA (Oeiras, Portugalia), Universitatea de Vest din Timişoara (Timișoara, Rumunia), Helixconnect Europe S.R.L (Bucovat, Rumunia)



2019-2022

ProCEedS

Promoting Circular Economy in the Food Supply Chain

Promocja modelu obiegu zamkniętego w łańcuchu dostaw żywności

Program: Horizon 2020 – Maria Skłodowska-Curie Actions, Research and Innovation Staff Exchange (RISE)

Lider: University of Sheffield (Wielka Brytania)

Partnerzy: Instituto Nacional De Tecnologia Agropecuaria (Buenos Aires, Argentyna), South East European Research Centre (Saloniki, Grecja), Thalys Thrasyvoulos Nefeloudis (Saloniki, Grecja), Aquabiotech Limited ABT (Mosta, Malta), Uniwersytet Łódzki (Polska), Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi (Polska), The Association of Producers of Grape and Wine of Geographical Origin „SREM-Fruška Gora” (Nowy Sad, Serbia), Regather Co-Operative (Sheffield, Wielka Brytania), Università Degli Studi Di Napoli Parthenope (Neapol, Włochy), Proteg SpA (Neapol, Włochy), Solagri Soc. Coop. (Sant' Agnello, Włochy)



Międzynarodowa mobilność i rozwój przedsiębiorczości

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości od momentu powstania rozwijała przedsiębiorczość poprzez międzynarodową mobilność, organizując praktyki, staże i wizyty studyjne za granicą oraz w polskich przedsiębiorstwach i instytucjach dla wykładowców, przedsiębiorców, dziennikarzy, uczniów, studentów.

Programy wyjazdów obejmowały szkolenia i zajęcia na uczelniach, wizyty i spotkania oraz praktyki i staże w firmach i instytucjach.

Programy pobytu w Polsce uwzględniały obok zagadnień zawodowych/branżowych aspekty historii, kultury i sytuacji ekonomicznej Polski i Łodzi. Niektóre z nich zawierały także kursy jęz. angielskiego z elementami jęz. polskiego.

1991-1993

FRP wysłała ok. 200 osób do Wielkiej Brytanii, Francji i Stanów Zjednoczonych na:

- 6-tygodniowe i półroczne wizyty dla młodych naukowców i lektorów,
- 9-miesięczne i krótsze szkolenia i praktyki dla studentów,
- 2-miesięczne i 6-miesięczne staże dla potencjalnych i rzeczywistych menedżerów i przedsiębiorców.

Instytucje współpracujące i sponsorzy:

British Know-How Fund, The University of Edinburgh, mer Lyonu, Université Lumière Lyon II, Université Jean Lyon III, Instytut Polsko-Francuski w Paryżu, The Andrew W. Mellon Foundation, Nowy York, The German Marshall Fund of the United States, The University of Tennessee.

2012

Miesięczne praktyki dla studentki administracji i finansów z Hiszpanii w dziale finansowym FRP

Instytucja wysyłająca: Izba Handlowa w Terrassie - Cámara Oficial de Comercio de Terrassa (Hiszpania)

Projekt: *Q-Placements.NET: The European host companies network for the promotion of international workplace training for IVET students and apprentices - Europejska sieć na rzecz promocji praktyk zawodowych za granicą* (program *Uczenie się przez całe życie* – Leonardo da Vinci) - Fundacja była jednym z partnerów

5-tygodniowy staż dla studenta Uniwersytetu Tianjin (Chiny) w dziale szkoleń i doradztwa FRP

Instytucja wysyłająca: AIESEC - Association Internationale des Étudiants en Science Économiques et Commerciales

2013

Miesięczne praktyki dla studentki z Hiszpanii w Klinice Diagnostyki i Leczenia Niepłodności GRAVITA w Łodzi

Instytucja wysyłająca: Izba Handlowa w Terrassie - Cámara Oficial de Comercio de Terrassa (Hiszpania)

2-tygodniowy staż dla studenta Wydziału Prawa Uniwersytetu Łódzkiego w kancelarii prawniczej The Dures Partnership, Liverpool (Wielka Brytania).

Projekt: *Q-Placements.NET: The European host companies network for the promotion of international workplace training for IVET students and apprentices - Europejska sieć na rzecz promocji praktyk zawodowych za granicą* (program *Uczenie się przez całe życie* – Leonardo da Vinci) - Fundacja była jednym z partnerów

2014

13-tygodniowy staż dla włoskiego studenta Uniwersytetu w Bolonii w Kancelarii Adwokackiej adw. Małgorzaty Masłowskiej oraz w FRP w zakresie działalności statutowej Fundacji

Instytucja wysyłająca: IFOA Instytut Szkolenia Przedsiębiorców - Istituto Formazione Operatori Aziendali, Reggio Emilia (Włochy)

Projekt IFOA: European Experience

10-tygodniowy staż w dziale jakości firmy ISOPAK Poland Sp. z o.o. (Radomsko, Łódź) oraz w dziale finansowym i rozliczania projektów FRP dla studentki zarządzania Uniwersytetu w Modenie (Włochy)

10-tygodniowy staż z zakresu IT w firmie Simlogic Iwona Jabłońska, zajmującej się kompleksową automatyką przemysłową, dla absolwenta szkoły średniej F.Montanari, Mirandola (Włochy)

Instytucja wysyłająca: IFOA Instytut Szkolenia Przedsiębiorców - Istituto Formazione Operatori Aziendali, Reggio Emilia (Włochy)

Projekt IFOA: *SISMOBILITY – Mobilità internazionale per i territori colpiti dal sisma*

Miesięczne praktyki w laboratorium analityczno-projektowym firmy Organika SA (Łódź) dla absolwentki szkoły średniej INS IES Terrassa (Hiszpania)

Instytucja wysyłająca: Izba Handlowa w Terrassie - Cámara Oficial de Comercio de Terrassa (Hiszpania)

Projekt: *Q-Placements.NET: The European host companies network for the promotion of international workplace training for IVET students and apprentices - Europejska sieć na rzecz promocji praktyk zawodowych za granicą* (program Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci) - Fundacja była jednym z partnerów

2015

7-tygodniowe praktyki dla dwóch uczniów Fondazione Istituto Tecnico Superiore MAKER, Bolonia (Włochy), zorganizowane w przedsiębiorstwie METALBUD Sp. z o.o. (Rawa Mazowiecka)

Instytucja wysyłająca: IFOA Instytut Szkolenia Przedsiębiorców - Istituto Formazione Operatori Aziendali, Reggio Emilia (Włochy)

Projekt IFOA: ITS+ (program Erasmus+)

2016

7-tygodniowe praktyki dla czterech włoskich uczniów Fondazione Istituto Tecnico Superiore MAKER, Bolonia (Włochy), zorganizowane

- w Przemysłowym Instytucie Motoryzacji PIMOT, Warszawa (3 osoby),

- w Przedsiębiorstwie Innowacyjno-Wdrożeniowym Wifama-Prexer Sp. z o.o. w Łodzi (1 osoba).

Instytucja wysyłająca: IFOA - Istituto Formazione Operatori Aziendali, Reggio Emilia (Włochy)

Projekty IFOA: ITS+ oraz TechNet 2020 - Internazionalizzazione della rete politecnica in Emilia-Romagna (program Erasmus+)

4-tygodniowy staż dla studentki z Kijowa (Ukraina) w dziale szkoleń i doradztwa Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości.

2017

7-tygodniowe praktyki w dziedzinie systemów elektronicznych i fotowoltaiki dla absolwenta Istituto Tecnico Marconi di Rovereto, Rovereto (Włochy) i ucznia Istituto Tecnico Industriale Statale „Nullo Baldini”, Ravenna (Włochy):

- w Agencji Użytkowania i Poszanowania Energii Sp. o.o. w Łodzi (1 tydzień),

- w Bionanoparku Sp z o.o. w Łodzi (4 tygodnie),

- w Katedrze Przyrządów Półprzewodnikowych i Optoelektrycznych Politechniki Łódzkiej (2 tygodnie).

Instytucja wysyłająca: IFOA - Istituto Formazione Operatori Aziendali, Reggio Emilia (Włochy)

Projekt IFOA: TechNet 2020 - Internazionalizzazione della rete politecnica in Emilia-Romagna (program Erasmus+)

2-tygodniowe praktyki dla 16 uczniów szkół zawodowych Regionu Oksytania (Francja):

- w Zakładach Cukierniczych Robert Dybalski, Agnieszka Dybalska Sp.c. w Łodzi – 2 osoby,

- w Zakładach Piekarsko-Cukierniczych Ponitka Violeta i Feliks w Łodzi – 2 osoby,

- w dziale przygotowania wyrobów spożywczych E.Leclerc Sp. z o.o. w Łodzi – 2 osoby,

- w Zakładach Przemysłu Mięsnego GROT Sp. j. w Starowej Górze – 2 osoby,

- w firmie Rajske Jadło w Łodzi – 1 osoba,

- w Salonie Fryzjerskim ELA Jarosław Gorzkiewicz w Łodzi -2 osoby,

- w Salonie Fryzjerskim GOSIA Małgorzata Głowacka w Łodzi – 1 osoba,

- w warsztatach samochodowych Auto Podlasie Sp. z o.o., Oddział Toyota Łódź w Łodzi – 2 osoby,

- w warsztatach samochodowych Nordyński, Sp.j. w Łodzi – 2 osoby.

Instytucja wysyłająca: Izba Rzemieślnicza Regionu Oksytanii/Pirenejów Śródziemnomorskich - Chambre Regional de Métiers et de l'Artisanat Region Occitanie/ Pyrénées Méditerranéennes (Francja)

Projekt Izby: Mobilité des apprentis du CFA de la Chambre des Métiers de l'Aude à Lodz (Pologne)

2018

2-tygodniowe praktyki w zakładach stolarskich dla 5 uczniów szkół zawodowych Regionu Oksytania (Francja):

- w pracowni stolarskiej AwAdOn Tomasz Krawczyk w Łodzi – 2 osoby,

- w przedsiębiorstwie Dremus Waldemar Muszyński w Pabianicach – 3 osoby.

Instytucja wysyłająca: Izba Rzemieślnicza Regionu Oksytanii/Pirenejów Śródziemnomorskich - Chambre Regional de Métiers et de l'Artisanat Region Occitanie/ Pyrénées Méditerranéennes (Francja)

Projekt Izby: Mobilités des menuisiers de l'Aveyron en Pologne (program Erasmus+)

2019

2-miesięczne praktyki dla 3 włoskich uczniów w łódzkich przedsiębiorstwach:

- w warsztatach samochodowych firmy Nordyński. Sp.J. – 1 osoba,
- w dziedzinie procesów produkcyjnych – w Przedsiębiorstwie Innowacyjno-Wdrożeniowym Wifama-Prexer Sp. z o.o. – 1 osoba,
- w zakresie druku 3D – w firmie CD3D Sp. z o.o. – 1 osoba.

Instytucja wysyłająca: IFOA - Istituto Formazione Operatori Aziendali, Reggio Emilia (Włochy)

Projekt IFOA: ITS MORE: Mobilities Opportunities for Relevant Experiences (program Erasmus+).

2021

Miesięczna wizyta studyjna dla trzech naukowców w ramach wymiany personelu instytucji badawczych i innowacyjnych (RISE – Research and Innovation Staff Exchange):

- z Università Degli Studi di Napoli Parthenope (Włochy) - jedna osoba,
- z Uniwersytetu w Sheffield (Wielka Brytania) - 2 osoby.

Przedmiotem pobytu było pozyskanie informacji na temat stosowania modelu gospodarki obiegu zamkniętego w różnych sektorach w regionie łódzkim, ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa rolno-spożywczego i wskazanie możliwych obszarów poprawy świadomości w firmach w tym zakresie. FRP zorganizowała wizyty w przedsiębiorstwach i spotkania z ekspertami.

Projekt: ProCEdS Promoting Circular Economy in the Food Supply Chain -

Promocja modelu obiegu zamkniętego w łańcuchu dostaw żywności (Program Horyzont 2020, Akcje Marii Skłodowskiej Curie) – Fundacja jest jednym z partnerów projektu



Działalność ośrodka EEN przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości im. Prof. Jerzego Dietla



Liczyby dotyczą okresu styczeń 2008 – lipiec 2022

Działalność informacyjna

Ponad **19 tys.** klientów (przedsiębiorcy, przedstawiciele jednostek naukowo-badawczych, osoby rozpoczynające działalność gospodarczą) skorzystało z usług informacyjnych (odbiorcy biuletynu, alertów, newsletterów i in. rozsyłanych materiałów). Od 2015 r. redagowane są newslettery dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia w pracy oraz ramowych programów badawczych (łącznie **80**), które są rozsyłane do krajowych ośrodków EEN i do przedsiębiorców

Opracowano i wydano **205** numerów miesięcznika *Biuletyn Informacyjny* (ISSN 2544-0675 druk, ISSN 2544-0683 online). Zawierają m.in. artykuły nt. zagadnień prawnych i gospodarczych, współpracy międzynarodowej, opracowania statystyczne (współpraca z Urzędem Statystycznym w Łodzi) oraz informacje o konkursach dla przedsiębiorców, funduszach i programach europejskich, w tym badawczych/ramowych, ochronie własności intelektualnej, bezpieczeństwie i zdrowiu w pracy. Wersje elektroniczne zostały zamieszczone na stronie internetowej Fundacji oraz rozesłane do grona ponad **800** subskrybentów.

Podstronę internetową (<https://www.frp.lodz.pl/een>) z informacjami o usługach ośrodka i aktualnych wydarzeniach odwiedza ok. **10 tys.** nowych użytkowników rocznie

Przetłumaczono streszczenia **2.495** ofert współpracy zagranicznych firm adresowanych do polskich przedsiębiorców z kooperacyjnej bazy Sieci POD (Partnership Opportunities Database), służącej rozwojowi międzynarodowej współpracy. FRP zamieszcza wybrane przetłumaczone streszczenia m. in. w *Biuletynie Informacyjnym*.

Działalność doradcza

wspiera transfer innowacji, współpracę nauki i biznesu, w tym w międzynarodowych projektach badawczych i ramowych, internacjonalizację.

Przeprowadzono konsultacje dla **2.477** klientów (przedsiębiorców, przedstawicieli jednostek naukowych, osób rozpoczynających działalność gospodarczą) – konsultacje bezpośrednie oraz telefoniczne i mailowe. Usługi dotyczą możliwości dofinansowania działalności i rozwoju firm, zasad i kryteriów udziału w międzynarodowych projektach, warunków korzystania z tarcz antykryzysowych, aspektów prawnych prowadzenia działalności gospodarczej, poszukiwania partnerów i promocji na międzynarodowych rynkach, ochrony własności intelektualnej/przemysłowej, innowacji, ochrony środowiska.

Przeprowadzono **111** audytów innowacyjności (business reviews) stanowiących pogłębioną analizę potencjału firmy wraz z raportem i rekomendacjami

Opracowano i wprowadzono do kooperacyjnej bazy Sieci **406** biznesowych i technologicznych profili kooperacyjnych (ofert/zapytań) firm z regionu łódzkiego

Przygotowano odpowiedzi na zapytania **983** firm zagranicznych zainteresowanych współpracą z firmami polskimi

Opracowano, skonsultowano i wysłano **559** ofert współpracy polskich firm do partnerów zagranicznych

Zebrano i przekazano opinie/ankiety **134** przedsiębiorców w odpowiedzi na ogłaszane przez Komisję Europejską konsultacje dotyczące projektów zmian legislacyjnych (mechanizm SME Feedback)

Spotkania kooperacyjne, targi i misje

Ośrodek był organizatorem, współorganizatorem i promotorem **130** międzynarodowych spotkań biznesowych organizowanych przez partnerów Sieci EEN. Firmy regionu łódzkiego miały możliwość nawiązania relacji gospodarczych i współpracy z firmami zagranicznymi. W spotkaniach B2B aktywnie uczestniczyły **443** firmy z regionu łódzkiego, które przeprowadziły **802** dwustronne rozmowy biznesowe z firmami zagranicznymi. Rola Fundacji polegała na rekrutacji firm z regionu łódzkiego do udziału w spotkaniach, pomoc w rejestracji/przygotowaniu profili kooperacyjnych oraz informowanie o terminach rezerwacji spotkań i zbieranie opinii uczestników po spotkaniach.

Enhancing Innovation Management Capacity of the SMEs in Central Poland (program Horyzont 2020)

Działania tego projektu realizowanego w latach 2015 – 2021 stanowiły uzupełnienie usług ośrodka Enterprise Europe Network. Obejmują dwa elementy/usługi: Key Account Management (KAM) oraz EIMC (Enhancing Innovation Management Capacities of SMEs with high EU-wide market and innovation potential).

Usługi **Key Account Management (KAM)** dla przedsiębiorstw o wysokim potencjale wzrostu, które uzyskały dofinansowanie na projekt w programie Horyzont 2020 - Instrument MŚP, obejmowały:

- analizę potrzeb – identyfikacja potencjalnych barier dla dalszego rozwoju przedsiębiorstwa i określenie priorytetów dla coachingu.
- dobór doradcy/coacha z bazy ekspertów Komisji Europejskiej, który najlepiej doradzi firmie przy realizacji projektu oraz ułatwienie z nim kontaktu.
- wskazanie możliwości pozyskania dodatkowego finansowania ze środków regionalnych lub krajowych np. na komercjalizację przedsięwzięcia, doradztwo w dotarciu z produktem na nowe rynki.

EIMC (Enhancing Innovation Management Capacities of SMEs with high EU-wide market and innovation potential). Usługi dotyczące zarządzania innowacjami obejmowały:

- analizę potrzeb firmy w zakresie innowacji (raport wstępny),
- przygotowanie raportu prezentującego poziom innowacyjności firmy na tle branży w otoczeniu międzynarodowym, z wykorzystaniem specjalistycznego narzędzia IMP³rove lub Innovation Health Check,
- opracowanie planu rozwoju innowacji, do wykorzystania m. in. przy aplikowaniu o dotacje na innowacyjne projekty i inwestycje,
- konsultacje eksperckie nt. możliwych usprawnień i kierunków innowacyjnego rozwoju firmy – doradztwo przy wdrożeniu rekomendacji zawartych w planie rozwoju innowacji.

Wykonano **57** usług KAM/EIMC.

Dzięki pomocy ośrodka **86** podmiotów/firm z regionu łódzkiego uzyskało efektywne wsparcie w wyniku usług doradczych (ASO - Advisory Services Outcomes) bądź zawarło międzynarodowe umowy partnerstwa (PA - Partnership Agreements) dot. współpracy handlowej, technologicznej lub produkcyjnej.

Seminaria, webinaria, warsztaty

Działalność ośrodka przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości to również seminaria, prezentacje i spotkania dotyczące nowych regulacji prawnych, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, współpracy międzynarodowej, bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, IPR i inne tematy. W **145** takich formach wydarzeń uczestniczyło **6.431** osób.

Od 2011 r. FRP jest ambasadorem **Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA)**. Promuje w środowisku przedsiębiorców bezpieczne zachowanie na stanowiskach pracy i sposoby zapobiegania chorobom zawodowym poprzez seminaria i spotkania, opracowanie i dystrybucję materiałów informacyjnych, aktywnie wspiera kampanie informacyjne Agencji *Zdrowe i bezpieczne miejsca pracy*.

Od 2013 r. jest ambasadorem europejskiego punktu informacyjnego dotyczącego własności intelektualnej, **European IP Helpdesk** (wcześniej European IPR Helpdesk). Promuje własność intelektualną i prawa do jej ochrony poprzez seminaria, materiały informacyjne, konsultacje. Przedstawiciele FRP uczestniczą w międzynarodowych spotkaniach ambasadorów.

Od 2013 r. konsultanci ośrodka pracują w Grupie Tematycznej ds. Badań i Innowacji (TG Research and Innovation), która wspiera pozostałe ośrodki oraz klientów Sieci w zakresie badań, współpracy z Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Ramowych Unii Europejskiej.

Od 2022 r. konsultant ośrodka działa w Grupie Sektorowej Textiles (SG Textiles).

EEN - Finansowanie



2008-2014



MINISTERSTWO
ROZWOJU

Program Ramowy na rzecz Konkurencyjności i Innowacji (*CIP, EIP – The Entrepreneurship and Innovation Programme*) – 60%

Budżet Państwa (Uchwała Rady Ministrów nr 313/2007 z 31 grudnia 2007r. w sprawie udziału Polski w Programie *CIP*) – 40%

2015-2021



Program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw COSME (Programme for the Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises) - 60%



Budżet Państwa (Uchwała Rady Ministrów nr 17/2015 z 3 lutego 2015r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Udział Polski w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (*COSME*) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw, w latach 2015 – 2021” – 40%



Program Ramowy Horizon 2020 (usługi doradcze KAM i EIMC).

2022-2025



Komisja Europejska ze środków programu Single Market Programme (SMP COSME) na lata 2022 – 2028 – 60%



Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Środki budżetu państwa (Ministerstwo Rozwoju i Technologii) w ramach rządowego programu wieloletniego pn. *Udział Polski w części COSME Programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy oraz statystyk europejskich (Program na rzecz jednolitego rynku) w latach 2022 – 2028 – 40%*

Międzynarodowe spotkania kooperacyjne

Od momentu powstania Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości jest organizatorem międzynarodowych spotkań kooperacyjnych, goszcząc zagraniczne delegacje przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, uczelni.

Nieodłącznym elementem spotkań jest przedstawienie regionu łódzkiego, jego wiodących branż (od 2013 r. inteligentnych specjalizacji), potencjału gospodarczego i naukowego, perspektyw rozwojowych oraz od 2008 r. działań Enterprise Europe Network wspierających internacjonalizację.

Uczestnicy prezentują swoje firmy, dokonania i oferty oraz dyskutują nad możliwościami i kierunkami wspólnych przedsięwzięć. Niejednokrotnie efektem spotkań są podpisane umowy o współpracy handlowej, technologicznej i badawczej.

1992

Spotkania ekspertów brytyjskich z polskimi przedsiębiorcami.
Spotkanie z firmami z Węgier, Czechosłowacji, Litwy i Wielkiej Brytanii - współpraca z OECD i Urzędem Antymonopolowym.
Misja OECD - spotkanie z kadrą kierowniczą małych i średnich firm.

2002

Spotkanie eksperckie dotyczące regionalnych strategii innowacyjnych, współpraca z CARSA - Consultores de Automatization y Robotica SA, Madryt, Hiszpania.

2005

Spotkania naukowców z Uzbekistanu i Białorusi z pracownikami naukowymi łódzkich uczelni i przedsiębiorcami, współpraca z UŁ.
Spotkania naukowców z Włoch i Wielkiej Brytanii z pracownikami naukowymi łódzkich uczelni i przedsiębiorcami, współpraca z UŁ.
Spotkania z przedsiębiorcami z Uzbekistanu, współpraca z Euro Info Centre przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Urzędem Miasta Łodzi.

2006

Spotkanie przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych i naukowców z Białorusi, Kazachstanu i Uzbekistanu, współpraca z Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS.

2007

Spotkania z przedsiębiorcami z Uzbekistanu, współpraca z Euro Info Centre przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

2008

Wizyta studyjna Universidade Catolica Portuguesa, Porto, Portugalia.
Spotkanie z przedsiębiorcami z Uzbekistanu.

2009

Spotkania z reprezentantami branży tekstylno-odzieżowej regionu Katalonia, Hiszpania, współpraca z Innovative Textile Business Grouping, Terrassa i LEITAT Technological Centre, Terrassa.

2010

Spotkania z firmami niemieckimi (wielobranżowe), współpraca ze Stowarzyszeniem Bruecke-Osteuropa i Niemiecko-Polską Izbą Przemysłowo-Handlową (w hotelu Andel's).

2011

Spotkania z przedsiębiorcami z Białorusi
Spotkania z firmami słoweńskimi (wielobranżowe), współpraca ze Stowarzyszeniem Triglav-Rysy i Słoweńską Izbą Przemysłowo-Handlową (w siedzibie Polfy Łódź SA).

2012

Spotkania z firmami holenderskimi.
Spotkania z firmami tureckimi branży dziewiarskiej.
Spotkania z firmami włoskimi (wielobranżowe), współpraca z Centrum Języków Romańskich, Łódź.

2013

Spotkanie z przedsiębiorcami z Azerbejdżanu.
Spotkania z firmami tureckimi (branża tekstylna), współpraca z Izbą Przemysłowo-Handlową w Gaziantep (w hotelu Andel's).

2014

Spotkania z firmami francuskimi (branża kosmetyczna), współpraca z Izbą Przemysłowo-Handlową w Paryżu.
Spotkania z firmami walońskimi (branże: ICT, materiałów budowlanych, materiałów dekoracyjnych, ekologicznych środków czystości), współpraca z Regionalnym Biurem Województwa Łódzkiego w Brukseli, Agencją Rozwoju Gospodarczego Regionu Namur, Belgia, Walońską Agencją ds. Eksportu i Inwestycji Zagranicznych (w hotelu Andel's).

2015

Spotkania przedstawicieli Agency of European Innovation, Lwów, Ukraina z polskimi przedstawicielami jednostek ochrony zdrowia, naukowcami i przedsiębiorcami.

Spotkania z firmami mołdawskimi, tajwańskimi, tureckimi i litewskimi (branża tekstylna), współpraca z Krajową Izbą Gospodarczą i PTAK Holding S.A. (w centrum wystawienniczym Ptak Expo Rzgów).

Spotkania z firmami słoweńskimi (wielobranżowe), współpraca ze Stowarzyszeniem Triglav-Rysy i Słoweńską Izbą Przemysłowo-Handlową (w siedzibie Sensilab Polska Sp. z o.o., Konstantynów Łódzki).

Spotkania z firmami chińskimi (prowincja Syczuan), współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Łódzkiego (na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej).

2016

Spotkanie z przedsiębiorcami z Ukrainy.

2017

Spotkania przedstawicieli izby rzemieślniczej i placówek kształcenia zawodowego Regionu Oksytania, Francja, z polskimi przedsiębiorcami i przedstawicielami szkół zawodowych, współpraca z Chambre Régionale des Métiers et de l'Artisanat Région Occitanie Pyrénées Méditerranée, Saint-Jean, Francja.

Spotkania z firmami węgierskimi (wielobranżowe), współpraca z Izbą Handlowo-Przemysłową regionu Győr-Moson-Sopron.

2018

Spotkania z firmami brytyjskimi (wielobranżowe), współpraca z The Growth Company z Manchesteru.

2020

Spotkania międzynarodowe podczas Virtual Dental Exhibition, współpraca z Exactus, Łódź.

Spotkania z firmami węgierskimi (wielobranżowe), współpraca z węgierskim Narodowym Domem Handlowym w Egerze.

Konsorcjum:**Enterprise Europe Network—Central Poland**

Wsparcie dla biznesu w zasięgu ręki



PARP - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Warszawa - koordynator konsorcjum)

IMBiGS - Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego (Warszawa)

UW - Uniwersytet Warszawski, DELab (Warszawa)

FRP - Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości im. Prof. Jerzego Dietla (Łódź)

TARR S.A. - Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA (Toruń)

SWP - Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość” (Gdańsk)



Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości im. Prof. Jerzego Dietla
The Prof. Jerzy Dietl Foundation for Promotion of Entrepreneurship

90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 86 tel. +48 42 630 36 67 e-mail: fundacja@frp.lodz.pl <https://www.frp.lodz.pl>